

KNJIŽNICA ANTONA TOMAŽA LINHARTA RADOVLJICA

Greta Višček

**PRAVLJIČNE ROKODELNICE KOT MOST MED BRANJEM
IN USTVARJANJEM: EVALVACIJA SKUPNEGA PROJEKTA
GORENJSKIH SPLOŠNIH KNJIŽNIC**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Radovljica, 2025

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Greta VIŠČEK

Naslov pisne naloge: Pravljične rokodelnice kot most med branjem in ustvarjanjem: evalvacija skupnega projekta gorenjskih splošnih knjižnic

Kraj: Radovljica

Leto: 2025

Št. strani: 51

Št. slik: 11

Št. preglednic: 15

Št. prilog: 4

Št. strani prilog: 9

Št. referenc: 18

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v Knjižnici Antona Tomaža Linharta Radovljica.

Mentor v času strokovnega usposabljanja: Katja Bevk, Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica

UDK: 028.5:027.02(497.4Radovljica)

745.54

Ključne besede: splošne knjižnice, skupno branje, družinsko branje, projekti, ustvarjalnost, ročne spretnosti

Izvleček

Skupno branje spodbuja razvoj bralne pismenosti pri otrocih ter krepi vez med poslušalcem in pripovedovalcem. Skupni projekt gorenjskih splošnih knjižnic – Pravljične rokodelnice – želi družinam približati skupno branje. Sodelujoče knjižnice obiskovalcem nudijo ovojnice Pravljične rokodelnice, ki vsebujejo navodila in material za izdelavo preprostega ustvarjalnega izdelka, tematsko povezanega z izbranimi razstavljenimi knjigami. Tako knjižnice želijo spodbuditi njihov obisk in ponuditi možnost za kakovostno preživljanje prostega časa doma pa tudi v knjižnici. Projekt se v Knjižnici Antona Tomaža Linharta Radovljica dodatno uresničuje z organizacijo dogodkov v treh enotah, v katerih knjižničarka izvede pravljico-ustvarjalno uro. Dogodki so brezplačni in obisk ni povezan s članstvom v knjižnici. Izvedli smo evalvacijo projekta s pomočjo spletne ankete z nosilci projekta in opravili anketo z obiskovalci dogodka. Rezultati pokažejo skupne značilnosti sodelujočih knjižnic v projektu; izpostavimo razlike, ki se pojavljajo v določenih vidikih njihovega delovanja. Obiskovalci dogodka izkazujejo visoko stopnjo zadovoljstva in navedejo predloge za izboljšavo dogodka. Uporaba analize podatkov o obisku dogodkov je prikazala rast prepoznavnosti projekta. Ugotovljena je bila potreba po dodatni promociji v blejski knjižnici, potreba po nekaterih prilagoditvah izvedbe projekta in možnost vključevanja dogodkov na prostem. Prispevek pogloblja razumevanje učinkovitosti knjižničnih projektov, ki združujejo branje in ustvarjalnost, ter ponuja osnovo za nadaljnji razvoj in izboljšave. Projekt povezuje pet gorenjskih splošnih knjižnic, ki si delo smiselno razdelijo, kar predstavlja pomembno organizacijsko prednost.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 DRUŽINSKO IN SKUPNO BRANJE	2
2.1 POMEN SKUPNEGA BRANJA	2
3 DOBRE PRAKSE SPODBUJANJA BRANJA V SLOVENIJI	4
4 PROJEKT PRAVLJIČNE ROKODELNICE	7
4.1 NASTANEK IN RAZVOJ PROJEKTA	8
4.2 PROJEKT V KNJIŽNICI ANTONA TOMAŽA LINHARTA RADOVLJICA	9
5 RAZISKAVA	10
5.1 IZVEDBA IN REZULTATI ANKETE NOSILCEV PROJEKTA PRAVLJIČNIH ROKODELNIC	11
5.1.1 Metodologija	11
5.1.2 Zbiranje raziskovalnih podatkov in potek raziskave	11
5.1.3 Rezultati raziskave	12
5.2 IZVEDBA IN REZULTATI ANKETE SPREMLJEVALCEV NA DOGODKU PRAVLJIČNIH ROKODELNIC V KNJIŽNICI ANTONA TOMAŽA LINHARTA RADOVLJICA	20
5.2.1 Metodologija	20
5.2.2 Zbiranje raziskovalnih podatkov in potek raziskave	20
5.2.3 Rezultati raziskave	21
5.3 ANALIZA PODATKOV O OBISKU DOGODKOV PRAVLJIČNIH ROKODELNIC	28
5.3.1 Dogodek Pravljične rokodelnice v knjižnici v Radovljici	28
5.3.2 Dogodek Pravljične rokodelnice v Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled	29
5.3.3 Dogodek Pravljične rokodelnice v Knjižnici Bohinjska Bistrica	30
5.3.4 Dogodek Pravljične rokodelnice v vseh treh enotah Knjižnice Antona Tomaža Linharta Radovljica	31
6 RAZPRAVA Z ZAKLJUČKI	32
7 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	35

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Prikaz časovnega vložka za posamezne korake projekta v knjižnici	13
Preglednica 2: Prostor namenjen Pravljičnim rokodelnicam	14
Preglednica 3: Možnosti ustvarjanja izdelka v sodelujočih knjižnicah.....	15
Preglednica 4: Načini promocije projekta	16
Preglednica 5: Članstvo anketirancev in njihovih otrok	21
Preglednica 6: Pomen projekta Pravljičnih rokodelnic	22
Preglednica 7: Leto, v katerem so anketiranci izvedeli za projekt.....	22
Preglednica 8: Kraj obiska dogodka Pravljične rokodelnice	22
Preglednica 9: Najbolj priljubljeni vidiki dogodka Pravljičnih rokodelnic	23
Preglednica 10: Aktivnosti anketirancev pred dogodkom Pravljične rokodelnice in po njem	23
Preglednica 11: Pomembnost branja otroku doma.....	24
Preglednica 12: Pogostost skupnega branja	25
Preglednica 13: Število otrok, ki jih anketiranci pripeljejo na dogodek	26
Preglednica 14: Struktura anketirancev glede na starost.....	27
Preglednica 15: Struktura anketirancev glede na spol	27

KAZALO SLIK

Slika 1: Število pripravljenih ovojníc v knjižnicah v obdobju od oktobra 2024 do maja 2025	16
Slika 2: Pogostost različnih načinov promocije projekta v vseh splošnih knjižnicah Gorenjske, sodelujočih v projektu	17
Slika 3: Mnenje anketirancev o vplivu projekta na spodbujanje skupnega branja	17
Slika 4: Ocena uspešnosti projekta v knjižnicah	18
Slika 5: Ocena odziva obiskovalcev dogodka.....	18
Slika 6: Ocena sodelovanja med knjižnicami znotraj projekta	19
Slika 7: Delež otrok po starostnih kategorijah v %, ki obiskujejo Pravljične rokodelnice	27
Slika 8: Število obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic v knjižnici enote v Radovljici po mesecih v obdobju 2021–2025.....	29
Slika 9: Število obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic v knjižnici Blaža Kumerdeja Bled po mesecih v obdobju 2021–2025	30
Slika 10: Število obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic v knjižnici v Bohinjski Bistrici po mesecih v obdobju 2021–2025.....	31

Slika 11: Število obiskovalcev v posamezni sezoni v obdobju 2021–2025 v knjižnici v Radovljici, Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled in knjižnici v Bohinjski Bistrici 32

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketni vprašalnik za nosilce projekta Pravljičnih rokodelnic I

Priloga 2: Anketni vprašalnik za obiskovalce dogodka Pravljičnih rokodelnic..... V

Priloga 3: Primer plakata Pravljične rokodelnice VII

Priloga 4: Primer navodil Pravljičnih rokodelnic VIII

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem svojim sodelavcem in sodelavkam za izkazano spodbudo in pomoč pri izdelavi pisne naloge za bibliotekarski izpit. Posebej se zahvaljujem mentorici Katji Bevk, ki me je ves čas pisanja strokovno usmerjala in mi svetovala.

Najlepše se zahvaljujem tudi nosilcem projekta Pravljičnih rokodelnic, ki so sodelovali pri spletni anketi. Prav tako se zahvaljujem obiskovalcem Pravljičnih rokodelnic, ki so se odzvali na anketo in mi s tem omogočili zaključek raziskave.

Iskreno se zahvaljujem družini, ki me je podpirala in mi namenila čas, da sem lahko pisno nalogo dokončala.

Zahvaljujem se prof. dr. Tomažu Petku za lektoriranje besedila.

1 UVOD

Splošna knjižnica je prostor, ki združuje zaposlene, starše in otroke na enem mestu ter krepi in spodbuja skupno branje. Knjižnica s projektom Pravljične rokodelnice ustvari skupen pozitiven bralno-ustvarjalni dogodek in s tem nudi kakovostno preživljanje prostega časa. Projekt je zasnovan z namenom približati knjižnico družinam in jih vključiti v skupne bralno-ustvarjalne aktivnosti. Bolj kot bo imela družina pozitivno izkušnjo s knjižnico in z branjem, več bo možnosti, da bo obisk knjižnice postal redna in z veseljem sprejeta družinska navada.

Ko govorimo o interakciji pri branju, pri katerem sodelujeta vsaj ena odrasla oseba in en otrok, lahko uporabljamo izraza *družinsko branje* ali *skupno branje*. Ob pregledu strokovne literature sta bila zaznana oba izraza, zato sta v pisni nalogi uporabljena oba. Kadar izraz ne bo prevzet iz konkretnega vira, bo uporabljen izraz *skupno branje*, saj deluje bolj nevtrarno in ni nujno vezan na družino.

Bralna pismenost je po mnenju strokovnjakov pomembna na osebni in družbeni ravni. Kljub dejstvu, da danes beremo več kot v preteklih desetletjih, pa bralna pismenost v svetu pada, ker postaja vse zahtevnejša. Bralno pismen bralec kritično razume in vrednoti besedilo, ga umešča v svoje znanje in vpliva na njegov razum, domišljijo, čustva in socialno vedenje. Strokovnjaki menijo, da branje otroku vse od zgodnjega otroštva pozitivno vpliva na njegov jezikovni, intelektualni in sploh vsestranski razvoj. Zato je pomembno, da v javnih ustanovah, kot so: vrtci, šole in knjižnice, vključujemo in spodbujamo družinsko branje, v ta namen pa otrokom in odraslim omogočamo različne oblike knjižničnih dejavnosti in bralnih projektov (Jamnik, 2009).

V prvem delu naloge smo se osredinili na pomen skupnega branja ter na katere načine ga lahko knjižnica uresničuje in spodbuja. Pregledali in na kratko smo opisali dobre prakse spodbujanja družinskega branja v slovenskih splošnih knjižnicah. Podrobneje smo opisali projekt Pravljične rokodelnice ter njegov nastanek, potek in značilnosti.

V drugem, raziskovalnem delu naloge smo naredili evalvacijo projekta Pravljične rokodelnice na primeru vseh gorenjskih splošnih knjižnic, ki so vključene v projekt. S pomočjo spletnega orodja Ika smo opravili spletno anketo z nosilci projekta Pravljičnih rokodelnic. Z rezultati

smo pokazali, katere točke so projektu skupne in v katerih vidikih se projekt razlikuje v primerjavi z drugimi sodelujočimi knjižnicami. Prav tako smo v Knjižnici Antona Tomaža Linhartaradovljica (v nadaljevanju: Knjižnica A. T. Linhartaradovljica) s pomočjo ankete pridobili podatke o mnenju in zadovoljstvu obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic, ki se izvaja v okviru rednega mesečnega programa v treh enotah: v Knjižnici A. T. Linhartaradovljica, Knjižnici Blaža Kumerdeja na Bledu in v Knjižnici Bohinjska Bistrica. Nazadnje smo s pomočjo statistične metode ugotovili, ali je dogodek Pravljične rokodelnice v zadnjih letih pridobil na prepoznavnosti, tj. ali se je povečalo število njegovih obiskovalcev.

2 DRUŽINSKO IN SKUPNO BRANJE

Družinsko branje je branje otrokom v družinskem okolju. Pri branju lahko sodelujejo starši, starejši sestre in bratje, stari starši ali drugi odrasli, ki živijo v družini (Knaflič, 2022). Skupno branje med odraslim in otrokom ima številne pozitivne učinke: spodbuja razvoj govora, domišljije, ustvarjalnega mišljenja, socialnih veščin in zgodnje pismenosti, s čimer krepi otrokov celosten razvoj (Marjanovič Umek idr., 2022). Za otrokov razvoj bralne pismenosti je bistvena raznolikost gradiva, kot so: leposlovje, informativna literatura in otroške revije, ob tem pa tudi navzočnost odraslega, ki bere, ter doživljanje branja kot tople in varne izkušnje, ki spodbuja navezanost na knjige (Haramija, 2017).

Ker se družinsko in skupno branje pogosto prekrivata, je bil za namen naloge uporabljen izraz skupno branje, saj se lahko v proces branja vključuje katero koli odraslo osebo; ni nujno, da je ta članica ožjega družinskega kroga. Ključna razlika je torej v tem, da se lahko skupno branje zgodi kjer koli in je bolj osredinjeno na jezikovni in izobraževalni vidik. Družinsko branje pa je lahko intimnejša in bolj čustveno obogatena izkušnja, saj vključuje tiste osebe, s katerimi imamo običajno tesnejšo in močnejšo čustveno povezavo.

2.1 POMEN SKUPNEGA BRANJA

Starši in ožji družinski člani imajo na branje otroka neizmeren vpliv. Če z njim redno berejo, je veliko možnosti, da bodo kot odrasli ohranili bralne navade, saj se pri tem ustvarjajo občutki toplote, radosti in bližine ter pozitivne asociacije na knjige in branje. Skupni bralni trenutki z otrokom so še posebej dragoceni, saj takrat ni prostora za nič drugega kot le za

starše in otroka ter zgodbo, ki jih povezuje. Starši in otroci skozi branje ustvarjajo skupne izkušnje; ob prebranem se med seboj pogovarjajo in spoznavajo. Skupaj s knjižnimi junaki med seboj delijo prijetna in manj prijetna čustvena stanja. Da lahko branje ostane navada, je zato še posebej pomembno, da odrasli člani družine nenehno spodbujajo bralne impulze, izbirajo različne načine branja in različne vrste gradiva. Ne pozabimo na lastni zgled, tako da beremo tudi sami (Štrukelj, 2023). To tudi dokazuje obsežna raziskava, ki je bila opravljena v okviru Javne agencije za knjigo Republike Slovenije in ki redno opravlja analize bralnih in knjižnonakupovalnih navad Slovencev. Zadnja raziskava je pokazala, da jih je med anketiranimi 45 % odgovorilo, da so na njihovo bralno navado najmočnejše vplivali starši, sorodniki in domače okolje. Na drugem mestu sledijo šola in obšolske dejavnosti (27 %), medtem ko so prijatelji in znanci kot vpliv na branje navedeni v 16 % odgovorov. Ena izmed ugotovitev raziskave je bila, da jih je med tistimi anketiranimi, ki imajo otroke, 17 %, torej slaba petina otrokom bere na glas vsak dan, še dodatna petina pa večkrat tedensko (Gerčar idr., 2024).

Če je otrok v okolju, v katerem ima veliko priložnosti za poslušanje in branje knjig ter se o prebranem pogovarja z bližnjimi v svojem domačem okolju ali z drugimi osebami v bolj formalnem okolju, je velika verjetnost, da bo ohranjal ljubezen do knjig in branja. Raziskava, ki je bila opravljena v Veliki Britaniji celo navaja, da ima branje za užitek v zgodnji mladosti pozitiven vpliv na zdrav življenjski slog, še posebej glede prehranjevalnih navad in manjšega eksperimentiranja s škodljivimi snovmi (Mak in Fancourt, 2020).

Marjanovič Umek (2018) za družinsko ali skupno branje pravi, da je kot »eden od ključnih kontekstov družinske pismenosti, ki vključuje še druge dejavnosti, npr. obiskovanje knjižnice, pripovedovanje zgodb, risanje, pisanje, simbolno igro, ki so vse povezane s pismenostjo otrok v najširšem pomenu besede«. Z rabo primernih slikanic ali drugih knjig starši pogosto vstopajo v socialno interakcijo z dojenčki, malčki in s starejšimi otroki. Literarna besedila vsebujejo bogatejše in raznovrstnejše besedišče kot spontani govor odraslih oseb v komunikaciji z otroki. Poleg tega so besedila strukturirana pripovedno, zato je pomembno, da jih odrasla oseba prebere v celoti – brez krajšanja ali poenostavljanja. Interaktivno branje se pogosto naravno poveže z nadaljnjimi dejavnostmi, kot so simbolna igra, likovno izražanje ali samostojno pripovedovanje, ki vse temeljijo na vsebini prebranega besedila.

Vsaka oseba, naj bo to odrasel, svoje zgodbe oblikuje in pripoveduje na različne načine. Za otroka pa ima oblikovanje lastnih zgodb velik pozitiven vpliv. Pripovedovanje in zapisovanje zgodb širita otrokov besednjak, saj ga dejavnosti spodbujata k iskanju novih načinov sporazumevanja. Ko otrok ustvarja potek zgodbe, išče in povezuje svoje že obstoječe ideje ter tako krepi svoje ustvarjalno mišljenje. Ob tem uri sporazumevalne spretnosti in organizacijo mišljenja. Otrok razvija sposobnost pripovedovanja zgodb skozi socialne interakcije, medtem ko posluša zgodbe, ki jih pripovedujejo odrasli in vrstniki. Da bo otrok imel željo in pogum pripovedovati svoje lastne zgodbe, ga s tem lahko spodbujamo skozi različne dejavnosti (vsakodnevna opravila – med obroki, igro, sprehodi, pospravljanjem, pred spanjem), kjer koli in kadar koli. Najpomembnejša med naštetimi dejavnostmi pa je skupno branje otroških knjig. Poslušanje zgodb otrokom omogoča izpostavljenost značilnostim pripovednega jezika, kot so strukturirani začetki in zaključki zgodb ter ponavljajoče se fraze, ki so tipične za pripovedovalni diskurz in se redkeje pojavljajo v vsakdanji govorni komunikaciji odraslih (Marjanovič Umek idr., 2022). Otroci, ki odraščajo v beročem okolju, so v življenju uspešnejši kot otroci, ki v dobi odraščanja ne berejo in za to nimajo prave spodbude. Zato je zares pomembno zavedanje, da s skupnim branjem otrokom pomagamo, da se razvijejo v misleča, čuteča in empatična bitja. Družinsko okolje, bogato s knjigami, ima lahko odločilen vpliv na pismenost: odrasli s srednješolsko izobrazbo, ki so odraščali v domu z vsaj srednje veliko knjižnico, so bralno in matematično enako pisмени kot tisti z višjo izobrazbo, ki so odraščali brez knjižnice (Kovač, 2020).

Raziskava (Kociubuk idr., 2025), ki je bila opravljena pred kratkim in temelji na primerih iz prakse iz različnih knjižnic v ZDA, kaže, da pripovedovalne ure v knjižnicah prispevajo tudi k razvoju različnih socialno-čustvenih veščin, vendar je še veliko možnosti za nadgradnjo socialno-čustvenega učenja v teh programih.

3 DOBRE PRAKSE SPODBUJANJA BRANJA V SLOVENIJI

IFLINE smernice za knjižnične storitve za otroke, stare med 0 in 18 let, navajajo, da so priložnosti za razvoj jezika, pismenosti in branja pomembne ter da ima pri razvijanju teh veščin mladinska knjižnica ključno partnersko vlogo, saj omogoča lažji dostop do virov ter storitev za otroke in njihove družine. Kakovost in učinkovitost knjižničnih storitev za otroke je odvisna od strokovne usposobljenosti zaposlenih, ki bi morali stalno razvijati svoje znanje

in posodabljati veščine (IFLA smernice za knjižnične storitve za otroke, stare med 0 in 18 let, 2018). V Knjižnici A. T. Linhartova Radovljica se zavedajo pomena kakovostne izvedbe dogodkov, zato Pravljичne rokodelnice vodijo usposobljene osebe z ustreznimi izkušnjami in občutkom za delo z otroki. Učinkovit mentor je oseba, ki jo branje navdihuje. Ceni pomen kakovostnega branja in prilagaja branje glede na specifične potrebe bralcev. Za razvoj lastne bralne kompetence deluje samostojno in ustvarjalno; le tako je lahko verodostojen bralni model. Tako otroku in tudi družini posreduje svoj odnos do branja in spodbuja njihov nadaljnji bralni razvoj (Mlakar, 2009).

Eden izmed kakovostno zasnovanih spletnih portalov, ki celovito in pregledno ponuja relevantne informacije o družinskem branju ter s tem olajšuje dostop do vsebin, ki spodbujajo bralno kulturo v družinskem okolju, je portal Družinska pismenost. To je nacionalni slovenski spletni vir, namenjen spodbujanju pismenosti znotraj družine. Navdihujejo ga načela združevanja različnih oblik pismenosti z vsakdanjimi dejavnostmi in medgeneracijskim učenjem. Za vsebine skrbita Andragoški center Slovenije skupaj s strokovnim odborom in mreža, ki jo sestavljajo: posamezna ministrstva, agencije, nacionalni javni zavodi, univerze, združenje, zveze in zbornice, društva, svetovalni in izobraževalni centri ter knjižnice.

Šolske in splošne knjižnice po Sloveniji se trudijo otrokom in na splošno družinam približati knjige, knjižnico in s tem pozitivne bralne izkušnje, ki so zelo pomembne za otrokov celostni razvoj. Takšni projekti in spodbude so dobrodošli predvsem za družine, ki nimajo veliko izkušenj z branjem. V nadaljevanju bomo našteali nekaj projektov, ki so navedeni kot dobre prakse spodbujanja bralnih navad v Sloveniji. To so programi in projekti družinskega branja, ki so opisani na spletni strani *druzina.pismen.si*:

- Ciciuhec, beremo z malčki – Mestna knjižnica Ljubljana: Ciciuhci so otroci, ki v vrtcu predstavijo knjige, ki so jim jih doma prebrali starši. Knjigo lahko predstavijo na različne načine (pripoved, petje, ples, risba ...).
- Projekt Družinsko branje v Mestni knjižnici Kranj: uspešno se izvaja že od leta 2014. Otroci skupaj s starši preberejo določeno število knjig, podelijo in napišejo mnenja o prebranem ter knjige ocenijo. Izpolnjene kupone oddajo v knjižnici in na koncu prejmejo tudi nagrado.
- Projekt družinskega branja Branje je iskanje v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik: medobčinski projekt, v katerem so vključene šolske knjižnice, splošne knjižnice ter

različne gospodarske in kulturne ustanove. Gre za zbiranje žigov v namenske bralne izkaznice; poleg branja knjig vključuje pripravljene dogodke in literarne izlete. Je organizacijsko obsežen projekt.

- Projekt družinskega branja Dogodivščina medvedka Berija v Knjižnici Kočevje: otroci skupaj z medvedkom Berijem spoznavajo različne pokrajine Slovenije in ob tem raziskujejo kakovostne otroške knjige. Glavni nosilec zgodbe je učen, razigran in radoveden medvedek Beri, ki otroke na igriv način vodi skozi svet branja in domišljije.
- Projekt družinskega branja Beremo domače v Knjižnici Ivančna Gorica: gre za spodbujanje branja domačih knjig s pripravljenega seznama v družinskem okolju.
- Projekt družinskega branja Medvoška knjižna transverzala v Knjižnici Medvode: projekt je namenjen otrokom, ki obiskujejo osnovno šolo, in njihovim staršem. Prek projekta tudi spoznavajo občino Medvode.
- Projekt družinskega branja Spoznavamo knjige in knjižnico s Kostanjevim Škratom v enoti Valvasorjeve knjižnice v Kostanjevici na Krki: namenjen je spodbujanju družinskega branja in prvega stika otrok s knjižnico. Otroci skupaj z likom Kostanjevega škrata na igriv in poučen način raziskujejo svet knjig in knjižnice ter razvijajo osnovne bralne navade.
- Projekt družinskega branja Jurčkov nahrbtnik v Knjižnici Pavla Golie Trebnje: otroci skupaj s starši izberejo pet knjig iz nabora osmih predlaganih tem, ki jih pripravi knjižnica. Vsako prebrano zgodbo nato predstavijo z risbo.
- Projekt družinskega branja Predšolska bralna značka v Knjižnici Logatec: večdesetletni projekt, pri katerem starši otroku večkrat preberejo slikanico, ki si jo je otrok sam izbral. Nato vsebino likovno povzame. Za narisano risbo dobi evidenčni kartonček, pet risb pa mu prinese še priznanje.
- Projekt družinskega branja Čarobni nahrbtniki v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana: namenjen je predvsem otrokom z disleksijo in drugimi bralnimi težavami.

Med naštetimi projekti se nekateri še posebej osredinjajo na razvijanje finomotorike. Finomotorične spretnosti predstavljajo sposobnost natančnega in usklajenega gibanja majhnih mišičnih skupin, predvsem tistih, ki so vključene v natančno gibanje prstov in rok, pa tudi tistih, pri katerih je pomembna vizualno-motorična integracija (povezava očesa z rokami).

Pred kratkim opravljena raziskava jasno preučuje povezavo med finomotoričnimi spretnostmi in razvojem branja ter združuje področja, ki so bila do zdaj običajno obravnavana ločeno, in sicer vpliv finomotoričnih spretnosti na razvoj branja. Raziskava je pokazala, da predhodna raven finomotoričnih sposobnosti in delovnega spomina napoveduje izboljšave pri spretnostih, povezanih z branjem. Celovito povezujejo fino motoriko s sposobnostjo branja in pokažejo, da motorične sposobnosti niso samo povezane, ampak tudi pomembne za napredovanje pri branju (Suggate idr., 2023).

Da so tovrstni projekti v knjižnicah kakovostno izvedeni, potrebujejo strokovno usposobljene in predane mladinske knjižničarje, ki oblikujejo, načrtujejo, organizirajo, izvajajo, upravljajo ter vrednotijo programe z namenom zadovoljevanja potreb otrok in njihovih družin v skupnosti (IFLA smernice za knjižnične storitve za otroke, stare med 0 in 18 let, 2018). V knjigi *Proaktivna splošna knjižnica za bralno pismenost in bralno kulturo* je Vilar (2017) predstavila model splošne knjižnice, ki načrtno in ciljno razvija bralno pismenost in bralno kulturo v svojem okolju. Gre za vrsto strateških in operativnih aktivnosti, ki jih izvajajo splošne knjižnice z namenom aktivnega podpiranja bralne pismenosti in bralne kulture. Model tako imenovane proaktivne knjižnice zajema štiri medsebojno povezana področja: odnos knjižničarjev in ustanove, organizacijske dejavnike, strateško delovanje knjižnice ter merjenje uspešnosti in učinka njenih dejavnosti. Proaktivna knjižnica je tista, ki ne čaka, da uporabniki pristopijo sami, ampak načrtno analizira svoje lokalno okolje, nagovarja vse ciljne skupine uporabnikov, se povezuje z lokalnimi partnerji in svoje delovanje aktivno spremlja ter meri učinkovitost aktivnosti. Proaktivni način dela je tudi potreben, ko knjižnica organizira in načrtuje projekte, namenjene otrokom in družinam. Zato je prav, da se knjižnice aktivno spopadajo z izzivi, ki zadevajo pomanjkanje bralne pismenosti.

4 PROJEKT PRAVLJIČNE ROKODELNICE

Projekt Pravljične rokodelnice na dva različna načina spodbuja skupno branje. Za lažje razumevanje pisne naloge bo natančno pojasnjen pomen Pravljičnih rokodelnic v gorenjskih splošnih knjižnicah. Uporaba je mogoča v dveh primerih:

1. Pravljične rokodelnice so ovojnice, v katerih so navodila in pripravljene material za izdelavo preprostega izdelka. Te so razstavljene na posebnem koticu v vsaki izmed sodelujočih knjižnic in njenih enotah, v katerih so poleg ovojnic na voljo

tudi slikanice in poučne knjige na izbrano temo. Kotički z ovojniciami in s slikanicami so na voljo vse leto, vsebina ovojnice pa se mesečno menja.

2. Pravljične rokodelnice je organiziran pravljичno-ustvarjalni dogodek v okviru rednega mesečnega programa v Knjižnici A. T. Linhartaradovljica, ki se organizirajo v treh enotah: v Knjižnici Radovljica, Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled in v Knjižnici Bohinjska Bistrica, in sicer enkrat mesečno. Nova sezona Pravljičnih rokodelnic se začne oktobra, skupaj z začetkom prireditvenega obdobja, in se konča maja.

4.1 NASTANEK IN RAZVOJ PROJEKTA

Projekt je nastal leta 2020 v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka, ko je bil med korono dostop do knjižnice omejen; tako so lahko uporabniki knjižnice pripravljene ovojnice in predlagane knjige odnesli domov, kjer so skupaj otroci s starši prebrali knjigo in nato ustvarili izdelek. Za vsak letni čas se je pripravilo eno Pravljično rokodelnico. V letu 2021 so se projektu aktivno priključile še vse druge gorenjske splošne knjižnice (Občinska knjižnica Jesenice, Mestna knjižnica Kranj, Knjižnica A. T. Linhartaradovljica in Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič). Ob nastali ideji so knjižnice organizirale skupni sestanek, na katerem so se dogovorile za pravila, ki jih je treba upoštevati med sodelovanjem znotraj projekta:

1. Vključenost in aktivno sodelovanje vseh petih gorenjskih splošnih knjižnic.
2. Pravljične rokodelnice imajo enoten videz. To pomeni, da imajo ovojnice, navodila in plakat enoten videz. Na ovojnicah je viden tudi logotip vsake izmed sodelujočih knjižnic. Motiv Pravljičnih rokodelnic, ki je prikazan na sprednji strani ovojnice, pripravi grafična oblikovalka iz Knjižnice Radovljica, ki se z oblikovanjem tudi strokovno ukvarja.
3. Seznam, ki navaja, za katere mesece je določena knjižnica odgovorna za pripravo ideje/teme, se naredi pravočasno, tj. pred začetkom nove sezone. Določi se dan v mesecu, do katerega je treba poslati potrebne dokumente: natančna navodila za izdelavo izdelka, fotografije izdelave po korakih s seznamom pripomočkov, ki jih potrebujemo za izdelavo, in pripravljene šablone, če jih za izdelek zahteva.
4. Oseba, ki je zadolžena za grafično oblikovanje, slogovno in tehnično dokumente uredi ter pripravi v ustreznem formatu, namenjenem tiskanju.

5. Fotografije, ki so kakovostne resolucije, se pošlje še osebi, ki poskrbi za montažo filma, ki je objavljen na YouTubeu.

Oseba, zaposlena v Mestni knjižnici Kranj, skrbi za naročilo ovojnic, ki so formata A5. Tej osebi se pošlje tudi statistiko ovojnic za prejšnjo sezono, saj bo na podlagi tega poskušala pridobiti sredstva za poseben dogodek ali promocijo projekta (K. Bevk, intervju, 15. 5. 2025).

4.2 PROJEKT V KNJIŽNICI ANTONA TOMAŽA LINHARTA RADOVLJICA

Knjižnica A. T. Linharta Radovljica je osrednja knjižnična ustanova v občini Radovljica, ki predstavlja pomembno središče kulturnega in izobraževalnega dogajanja za tamkajšnje prebivalce. Ime nosi po Antonu Tomažu Linhartu, slovenskem pesniku, dramatik in zgodovinarju, ki je pustil pomemben pečat v slovenski kulturni dediščini. Knjižnica deluje kot mreža desetih enot, ki skupaj tvorijo celovito knjižnično organizacijo in zagotavljajo dostop do knjižničnih storitev na območju štirih občin: v občini Radovljica enote Radovljica, Begunje, Kropa, Brezje, Lesce; v občini Bled enota Bled; v občini Gorje enota Gorje; v občini Bohinj enote Bohinjska Bistrica, Srednja vas in Stara Fužina. V Knjižnici Radovljica imajo tudi potujočo zbirko knjig, imenovano »Potujoča knjižnica«, ki je po potrebi namenjena vsem enotam.

Knjižnica A. T. Linharta Radovljica se je projektu aktivno priključila oktobra 2021. Ob vходу v prvo nadstropje je pripravila razstavni kotiček, namenjen predstavitvi vsebin projekta. V njem je razstavila slikanice in poučne knjige, povezane s temo, izbrano za posamezni mesec. Poleg tega je pripravila ovojnice z navodili, ki so jih obiskovalci lahko odnesli domov. Uporabniki so izdelek lahko naredili tudi s pomočjo videoposnetkov. Ti so poleg osnovnih navodil vsebovali obširnejšo slikovno gradivo s prikazom posameznik korakov, ki so jih klasična pisna navodila le delno prikazala. Tako so uporabniki pridobili dodatno vizualno podporo, ki jim je olajšala izvedbo ustvarjalnih nalog. Primer videopredstavitve najdemo na spletni strani YouTube (Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2022). Hkrati je Knjižnica A. T. Linharta Radovljica dogodek Pravljične rokodelnice dodala kot mesečni dogodek v sklopu rednega program za otroke, ki se organizira v treh enotah: v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica, Knjižnici Blaža Kumerdeja na Bledu in v Knjižnici Bohinjska Bistrica. Za knjižnico v Radovljici je to pomenilo vsak tretji četrtek v mesecu. Takrat knjižničarka izvede pravljlično uro na izbrano temo Pravljičnih rokedelnic in jo sklene z ustvarjalno dejavnostjo,

na kateri se naredi enak izdelek, kot je v ovojnici. Na dogodku so lahko prisotni tudi starši oziroma drugi spremljevalci, ki pridejo z otrokom. S tem knjižnica oblikuje do družine prijazno knjižnico, spodbuja družinsko branje, krepi kakovostno preživljanje prostega časa in soustvarja skupen pozitiven bralno-ustvarjalni dogodek. Od oktobra 2021 do julija 2022 se je nova tema Pravljičnih rokodelnic začejala z datumom, ko je bil v knjižnici predviden dogodek Pravljične rokodelnice, torej tretji teden v mesecu. Z julijem 2022 pa je knjižnica novo temo začejala prvi delovni dan v mesecu, in sicer ne glede na to, kdaj je bil organiziran mesečni dogodek Pravljične rokodelnice.

5 RAZISKAVA

Na podlagi uporabljene literature in iz prakse dela v knjižnici pri projektu Pravljične rokodelnice smo oblikovali naslednje predpostavke:

1. Vse knjižnice, vključene v projekt Pravljične rokodelnice, v osnovi projekt vidijo kot spodbudo k skupnemu branju in kot kakovostno preživljanja časa v knjižnici.
2. Po podatkih BibSiSt – statistični podatki o knjižnicah za raziskovalce (2023) ima Mestna knjižnica Kranj v primerjavi z drugimi gorenjskimi splošnimi knjižnicami največje število potencialnih uporabnikov; predpostavljamo, da pripravijo največ ovojnic za namen projekta.
3. Glede na podatek, da ima Radovljica v primerjavi z drugimi gorenjskimi splošnimi knjižnicami največ vpisanih članov na 1.000 potencialnih uporabnikov (Bibsist – statistični podatki o knjižnicah za raziskovalce, 2023), predpostavljamo, da pripravi največ ovojnic za namen projekta.
4. Ustvarjalci Pravljičnih rokodelnic sodelovanje z drugimi knjižnicami ocenjujejo kot odlično ali zelo dobro.
5. S projektom knjižnica povečuje obisk in spodbuja družinsko branje, s tem pa posredno dviguje bralno pismenost mladih bralcev.
6. Dogodek Pravljične rokodelnice je bil med obiskovalci v Knjižnici A. T. Linhartaradovljica dobro sprejet, zato je obisk v zadnjih letih bistveno večji kot v začetku izvajanja projekta.

5.1 IZVEDBA IN REZULTATI ANKETE NOSILCEV PROJEKTA PRAVLJIČNIH ROKODELNIC

5.1.1 Metodologija

Anketna metoda je ena najpogosteje uporabljenih in ključnih oblik zbiranja podatkov v raziskovalnem procesu. Omogoča zbiranje kvantitativnih podatkov, ki jih pridobimo z merjenjem in omogoča spraševanje po relativno preprostih in vsakdanjih vprašanjih, ki zahtevajo njihovo povprečno informiranost (Ambrožič, 2005). Izvedli smo anketo, v kateri so sodelovali nosilci projekta Pravljičnih rokodelnic iz vseh gorenjskih splošnih knjižnic. Izbrali smo spletno obliko ankete, saj je bila pridobitev raziskovalnih podatkov s časovnega vidika na ta način najpreprostejša. Na osnovi rezultatov ankete smo projekt celostno ovrednotili in ga primerjali med posameznimi knjižnicami.

5.1.2 Zbiranje raziskovalnih podatkov in potek raziskave

S pomočjo spletnega orodja 1KA.si smo izvedli spletno anketo, ki je vsebovala 15 vprašanj (Priloga 1). Štiri vprašanja so bila odprtega tipa, tri vprašanja polodprtega tipa, sedem vprašanj zaprtega tipa in ena ocenjevalna lestvica. Povabilo k sodelovanju in povezavo na anketo v okolju 1KA.si sta bili poslani na elektronske naslove petih nosilcev Pravljičnih rokodelnic. Zbiranje podatkov je potekalo od 17. 6. 2025 do 15. 7. 2025. Anketa je bila enotna za vse nosilce projekta. Le dve vprašanji sta bili prilagojeni posamezni knjižnici, saj smo za lažje in hitrejše izpolnjevanje anketnega vprašalnika vnaprej navedli imena enot posamezne knjižnice. Zato lahko izvedeni metodi pravimo individualno anketiranje, saj je vsakemu nosilcu projekta poslana druga povezava do ankete. S pomočjo ankete smo želeli izvedeti, kako poteka priprava projekta v njihovi knjižnici in kako velik je časovni vložek, ki ga posamezni koraki v projektu zahtevajo. Zanimalo nas je, koliko ovojnic so pripravili v zadnjih osmih mesecih in koliko jih je ostalo neporabljenih. V anketi nas je zanimalo tudi, na kakšen način projekt promovirajo in kako uspešen se jim zdi z vidika uporabnikov in z vidika sodelovanja knjižnic.

5.1.3 Rezultati raziskave

Najprej nas je zanimalo, kako poteka priprava projekta. Na to vprašanje ena knjižnica ni odgovorila. Povzeli smo skupne točke, ki veljajo za preostale štiri knjižnice. Prvi korak je namenjen iskanju idej; te nato knjižnice prilagodijo starosti otrok in temi meseca. Uporabljajo različne vire (splet, revije, lastne ideje, knjige). Sledita lastnoročna izdelava izdelka in preizkus, ali je izdelava primerna za otroke. Ko je izdelek izbran, ga še enkrat naredijo ter vsak korak fotografirajo in fotografijo pozneje uporabijo pri pripravi navodil. Nato napišejo navodila, ki so jasna, razumljiva in prilagojena otrokom. Navodila in fotografije pošljejo drugi osebi – oblikovalcu v Knjižnico A. T. Linharta Radovljica; ta jih uredi v končno obliko – format .PDF. Vse knjižnice nato pripravijo ovojnice, ki vsebujejo že pripravljena navodila in material za ustvarjanje. Na koncu vsaka knjižnica pripravi tudi izbor knjig na izbrano temo in jih razstavi ali zveže skupaj z ovojnico v obliki paketa. Kot paket (knjige skupaj z ovojnico) ponujajo le v Mestni knjižnici Kranj, v kateri imajo možnost izposoje paketa tudi na knjigomatu. V Mestni knjižnici Kranj so v okviru projekta Modri pes (mladinska knjižnica na spletu) objavljali filme izdelave izdelkov in objavljali tudi fotografije izdelkov Pravljičnih rokodelnic, ki so jih otroci doma sami ustvarili. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič je pakete nekaj časa pripravljala, a ker so otroci vezice trgali stran, je prenehala z izposojjo paketov in zdaj izposoja samo posamične knjige.

V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja Tržič in Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka za projekt skrbi ena oseba, v Mestni knjižnici Kranj sta za projekt zadolženi dve osebi, v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica in v Občinski knjižnici Jesenice pa za projekt skrbijo tri osebe ali več. Ker v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica potekajo vsak mesec tudi organizirani dogodki, za izvedbo celotnega projekta potrebujejo več oseb. Za organizacijo dogodka poskrbi oseba, ki se ukvarja s celotnim programom v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica, za pripravo tem, navodil in ovojnic poskrbi nosilka projekta, za izvedbo pravljичno-ustvarjalne ure pa skrbijo štiri osebe.

Pri vprašanju o časovni zahtevnosti projekta nas je zanimalo, koliko časa nosilci projekta Pravljičnih rokodelnic potrebujejo za posamezne korake. Svoj časovni vložek so ocenili z eno izmed naslednjih ocen: zelo majhen, majhen, zmeren, velik ali zelo velik. Iz Preglednice 1 je razvidno, da priprava ovojnic predstavlja časovno najzahtevnejši korak v fazi priprave

projekta, saj sta Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič in Mestna knjižnica Kranj navedli, da zanj potrebujeta zelo velik časovni vložek. Sledi iskanje idej za temo oziroma izdelek – ta korak sta kot časovno zahteven označili Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič in Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka. Najmanj časa pa zahteva priprava kotička oziroma prostora, ki je namenjen Pravljičnim rokodelnicam, časovno nezahtevna pa je tudi promocija projekta.

Preglednica 1: Prikaz časovnega vložka za posamezne korake projekta v knjižnici

	Knjižnica A. T. Linharta Radovljica	Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Mestna knjižnica Kranj	Občinska knjižnica Jesenice
Iskanje idej za temo/izdelek	zmeren	velik	velik	zmeren	zmeren
Izdelava navodil	zmeren	zmeren	velik	zmeren	zmeren
Priprava ovojníc	velik	zelo velik	zmeren	zelo velik	zmeren
Priprava kotička/prostora	majhen	majhen	zmeren	zmeren	zmeren
Izbor slikanic	majhen	zmeren	zmeren	zmeren	zmeren
Priprava paketov	ne izvajamo	ne izvajamo	ne izvajamo	zmeren	ne izvajamo
Promocija	majhen	majhen	zmeren	zmeren	zmeren

Iz Preglednice 2 je razvidno, da je prostor, namenjen projektu, vedno isti in da se ne spreminja. To je vedno na otroškem oddelku ali vsaj v njegovi bližini, kar je zelo smiselno. Pri tem odgovoru je knjižnica A. T. Linharta Radovljica izjema, saj je prostor umeščen pri vhodu v prvo nadstropje knjižnice, v katerem so tudi prostori, namenjeni otrokom. Čeprav ni neposredno v bližini otroškega oddelka, so se starši in otroci nanj navadili, saj je ob vstopu v knjižnico ali izstopu iz nje dobro viden in opazen. Druga pozitivna stvar je tudi ta, da je prostor ves čas pod nadzorom, ker je viden z izposojevalnega pulta; tako lahko knjižnica preprosto skrbi, da ovojníc ne zmanjka. Krajevne knjižnice (16 knjižnic od skupno 28) imajo prostor, namenjen Pravljičnim rokodelnicam, večinoma lociran na mizah na otroškem oddelku ali zraven otroškega oddelka. Preostale krajevne knjižnice (12 knjižnic od skupno 28) pa imajo zaradi prostorske stiske ovojnice ob izposojevalnem pultu ali na izpostavljeni mizi, in sicer ločeno od otroškega oddelka.

Preglednica 2: Prostor namenjen Pravljičnim rokodelnicam

	Knjižnica A. T. Linharta Radovljica	Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Mestna knjižnica Kranj	Občinska knjižnica Jesenice
Je vedno isti.	✓	✓	✓	✓	✓
Ni vedno isti.					
Matična enota	pri vhodu v knjižnico	miza na otroškem oddelku	v bližini pulta na otroškem oddelku	na otroškem oddelku	na otroškem oddelku

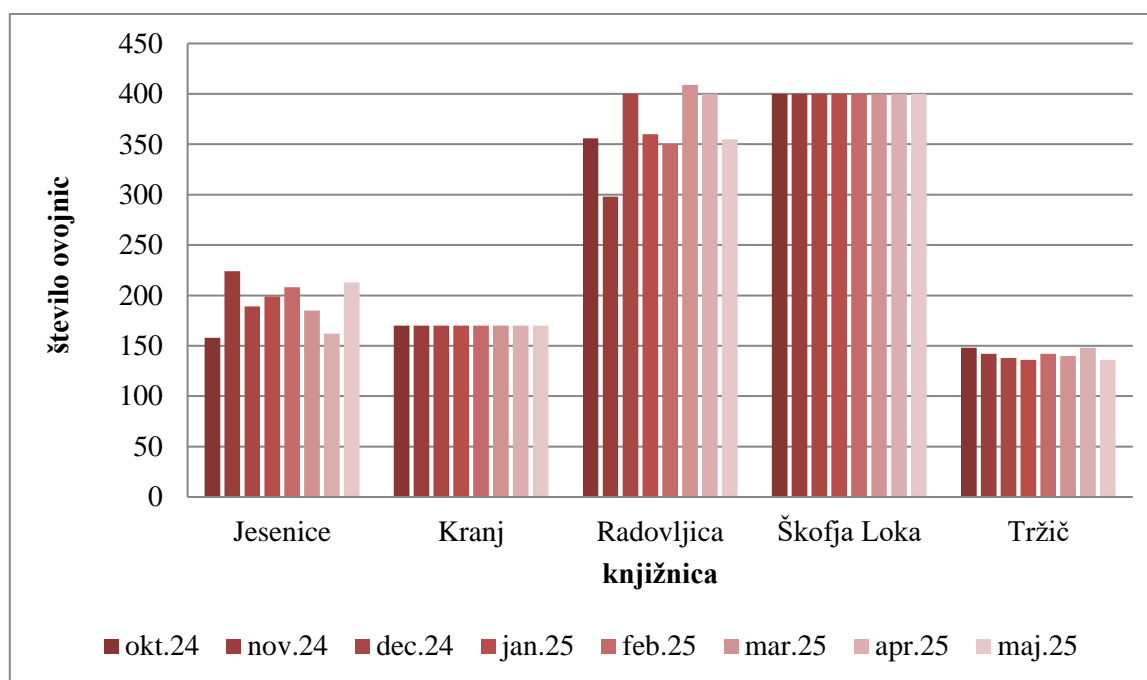
Pri vprašanju o prostorski možnosti ustvarjanja je vsaka knjižnica, vključena v projekt, odgovorila za svojo matično enoto in vse preostale krajevne enote. Iz Preglednice 3 lahko razberemo, da vse knjižnice ponujajo ovojnice Pravljičnih rokodelnic za domov in s tem možnost ustvarjanja izdelka doma, saj je to eno izmed pravil, ki je bilo dogovorjeno v sklopu sestanka vseh gorenjskih knjižnic. Izjemi sta dve enoti Knjižnice Toneta Pretnarja Tržič – enota Bistrica, ki je namenjena članom doma starejših občanov, zato tam projekta ne izvajajo. Druga izjema, ki ovojnic Pravljičnih rokodelnic trenutno ne ponuja, pa je enota Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka - Poljane, saj je trenutno zaprta. Možnosti ustvarjanja izdelka v knjižnici pa je omogočena v vseh knjižnicah Mestne knjižnice Kranj in v vseh knjižnicah Občinske knjižnice Jesenice ter v matični enoti Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Tržič. Pri Knjižnici dr. Toneta Pretnarja bi poudarili, da gre za tretjo enoto bibliobus, kar je gotovo dodana vrednost bibliobusa. Obiskovalci Knjižnice A. T. Linharta Radovljica imajo možnost ustvarjanja izdelka v sklopu otroškega mesečnega dogodka, in sicer v Knjižnici Radovljica, Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled in v Knjižnici Bohinjska Bistrica. Prav tako ima Knjižnica dr. Toneta Pretnarja občasno možnost, da uporabi idejo, material in navodila Pravljičnih rokodelnic kot eno izmed možnosti ustvarjanja v sklopu njenega otroškega programa.

Preglednica 3: Možnosti ustvarjanja izdelka v sodelujočih knjižnicah

	Doma	Kadar koli v knjižnici, v kateri so na voljo: miza, stol, škarje	V knjižnici v sklopu otroškega mesečnega dogodka
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	10 enot/10 enot	0 enot/10 enot	3 enote/10 enot
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	2 enoti/3 enote	1 enota/3 enote	1 enota/3 enote
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	6 enot/7 enot	0 enot/7 enot	0 enot/7 enot
Mestna knjižnica Kranj	7 enot/7 enot	7 enot/7 enot	0 enot/7 enot
Občinska knjižnica Jesenice	8 enot/8 enot	8 enot/8 enot	0 enot/8 enot

Slika 1 prikazuje, koliko ovojníc je bilo pripravljenih. Razvidno je, da sta največ ovojnic pripravili Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka in Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica. Za Mestno knjižnico Kranj bi pričakovali, da bo število ovojnic občutno višje kot v drugih knjižnicah, saj ima največ potencialnih uporabnikov, vendar je število pripravljenih ovojnic bistveno nižje, saj v knjižnici pripravljajo samo pakete s tremi knjigami in z eno ovojnico. Knjižnica torej uporabniku ne omogoča, da domov vzame samo ovojnico. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič pa kot knjižnica z najmanjšim številom potencialnih uporabnikov vsak mesec pripravi najmanj ovojnic za Pravljične rokodelnice.

Večina pripravljenih ovojnic je bila porabljena v sklopu mesečne akcije, razen v Mestni knjižnici Kranj, v kateri jih je skupaj v osmih mesecih ostalo 15. V knjižnici A. T. Linhartarja Radovljica pa je skupaj ostalo osem ovojnic. V Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka so v navedenih mesecih skupaj ostale 103 ovojnice. Mestna knjižnica Kranj je izpostavila, da neporabljene ovojnice uporabijo med poletnimi počitnicami, ko pridejo otroci iz poletnega varstva v knjižnico. Prav tako je Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka navedla, da dajo neporabljene ovojnice otrokom, ki jih še niso dobili, ali pa jih pripravijo za otroke v vrtcu.

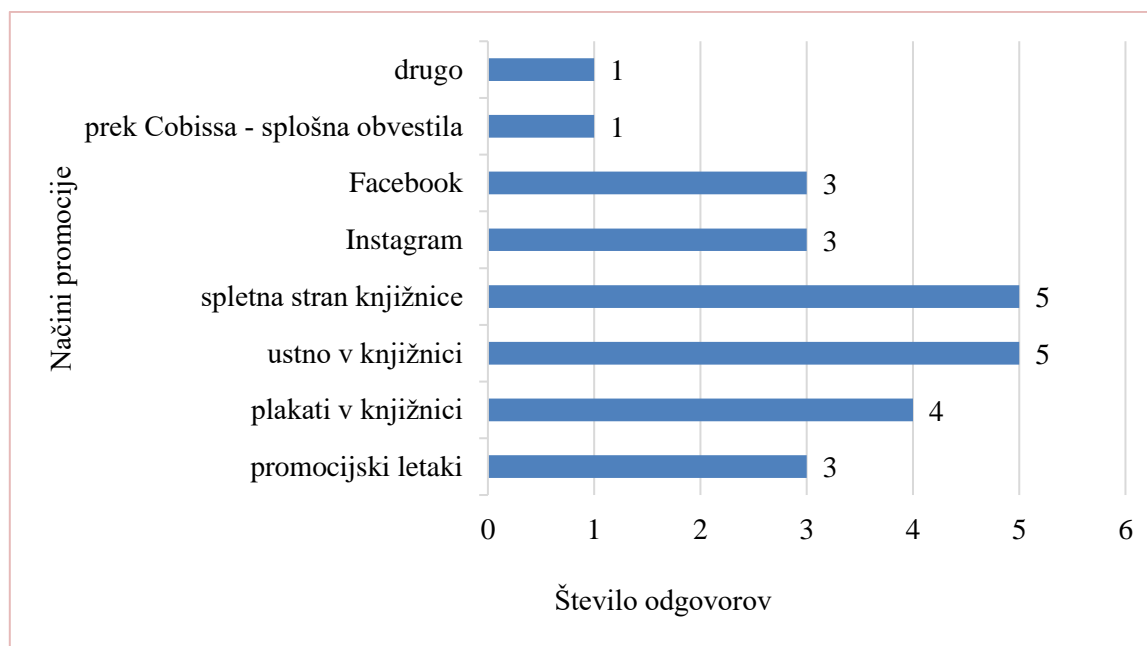
Slika 1: Število pripravljenih ovojníc v knjižnicah v obdobju od oktobra 2024 do maja 2025

Iz Preglednice 4 je razvidno, da vse knjižnice projekt promovirajo na spletni strani knjižnice in v pogovoru z uporabnikom, kadar ocenijo, da bi ga projekt lahko zanimal. Drugi najpogostejši način promocije so plakati v knjižnici, nameščeni na vidna mesta. Tretji način pa predstavljajo promocijski letaki, ki jih knjižnica deli na izposojevalnem pultu ali jih priloži v vrečko ob vpisu novega člana.

Preglednica 4: Načini promocije projekta

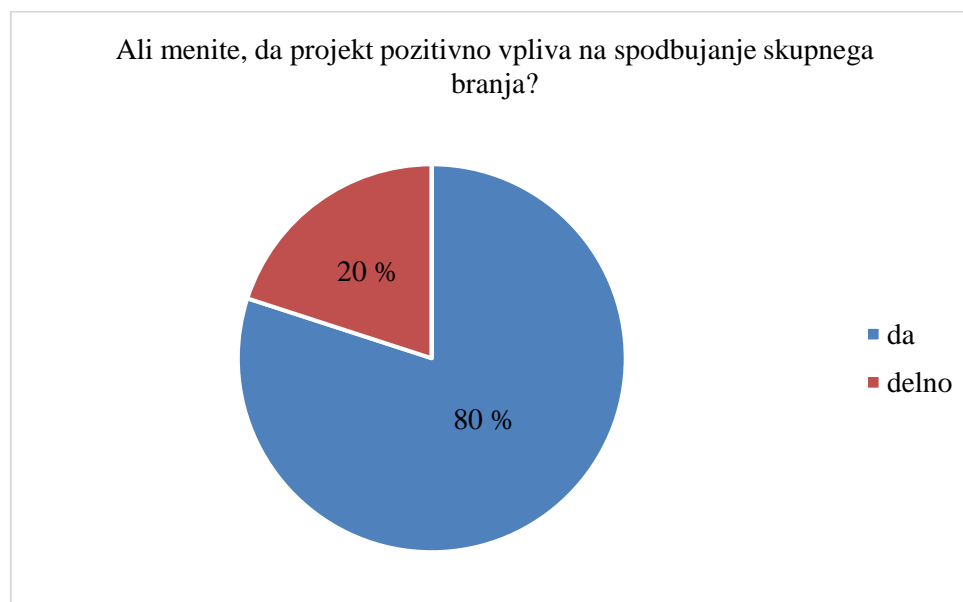
	Promocijski letaki	Plakati v knjižnici	Ustno v knjižnici	Spletna stran knjižnice	Instagram	Facebook	Prek Cobissa	Drugo
Jesenice	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
Kranj	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓
Radovljica	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗
Škofja Loka	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
Tržič	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

Slika 2 prikazuje še grafični prikaz pogostosti različnih načinov promocije v vseh gorenjskih splošnih knjižnicah, sodelujočih v projektu.

Slika 2: Pogostost različnih načinov promocije projekta v vseh splošnih knjižnicah Gorenjske, sodelujočih v projektu

Zanimalo nas je, ali nosilci projekta menijo, da projekt pozitivno vpliva na spodbujanje skupnega branja. Večina knjižnic je na vprašanje odgovorila pritrdilno in samo ena knjižnica (Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič) je odgovorila, da projekt delno pozitivno vpliva na spodbujanje skupnega branja (Slika 3).

Slika 3: Mnenje anketirancev o vplivu projekta na spodbujanje skupnega branja

Slika 4 pa prikazuje skupne rezultate odgovorov glede ocene uspešnosti projekta v knjižnicah. Dva nosilca projekta Pravljičnih rokodelnic menita, da je uspešnost projekta odlična, trije nosilci projekta pa menijo, da je ocena projekta v knjižnici zelo dobra.

Slika 4: Ocena uspešnosti projekta v knjižnicah

Pri vprašanju glede ocene odziva obiskovalcev (Slika 5) je večina nosilcev projekta Pravljičnih rokodelnic mnenja, da je odziv obiskovalcev odličen.

Slika 5: Ocena odziva obiskovalcev dogodka

Slika 6 prikazuje oceno sodelovanja med knjižnicami v okviru projekta. Več kot polovica nosilcev projekta Pravljičnih rokodelnic meni, da je sodelovanje med knjižnicami odlično, vsi ostali pa so mnenja, da je sodelovanje med knjižnicami zelo dobro.

Slika 6: Ocena sodelovanja med knjižnicami znotraj projekta

Odgovore na odprto vprašanje, katere prednosti projekta so po vašem mnenju najpomembnejše, smo analizirali po posameznih knjižnicah. Iz odgovorov je razvidno, da anketiranci prepoznajo različne pozitivne vidike projekta, ki se navezujejo na organizacijske in vsebinske prednosti. Občinska Knjižnica Jesenice poudarja pomembnost povezovanja med knjižnicami, sodelovanja z bralci, zadovoljstva uporabnikov in promocije strokovne literature. Mestna knjižnica Kranj poudarja ustvarjalnost in uporabne predloge za branje, ki jih projekt spodbuja. Knjižnica A. T. Linhartarje Radovljica vidi ključno prednost v dodatni spodbudi za obisk knjižnice pri otrocih. Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka poudarja pomen sodelovanja na območni ravni, enakomernejšo porazdelitev dela in vključevanje velikega števila otrok. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič prepoznava prednost v tem, da projekt otrokom omogoča zabavno preživljanje prostega časa, pri čemer branje povežejo z igro. Ti odgovori nakazujejo, da projekt ni le vsebinsko koristen, ampak tudi pomemben z vidikov mreženja, sodelovanja in širšega vpliva na lokalne skupnosti.

Odgovore na odprto vprašanje, kaj bi spremenili ali dodali pri naslednji ponovitvi projekta, sta navedli dve knjižnici. Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka je zapisala, da bi želela vključiti

Višček, G., Pravljične rokodelnice kot most med branjem in ustvarjanjem: Evalvacija skupnega projekta gorenjskih splošnih knjižnic. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

---

večji nabor ustvarjalnih materialov, če bi bilo le mogoče. Knjižnica A. T. Linhartaradovljica pa je omenila, da bi postavila pogoj, da si uporabniki ovojnico vzamejo le ob izposoji knjige.

V okviru zadnjega odprtega vprašanja nas je zanimalo, ali obstaja še kaj, kar bi želeli izpostaviti ali deliti glede projekta. Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka je odgovorila, da bi si želela več časa za projekt. Knjižnica A. T. Linhartaradovljica pa je poudarila, da si ji zdi stik z drugimi knjižnicami zelo dobrodošel.

5.2 IZVEDBA IN REZULTATI ANKETE SPREMLJEVALCEV NA DOGODKU PRAVLJIČNIH ROKODELNIC V KNJIŽNICI ANTONA TOMAŽA LINHARTARADOVLJICA

5.2.1 Metodologija

Za pridobitev raziskovalnih podatkov smo uporabili metodo ankete (kvantitativna metoda), saj smo za namen raziskave potrebovali manjši vzorec anketirancev in ne celotne populacije. Anketiranje je potekalo z uporabo anketnih vprašalnikov v fizični obliki. Anketni vprašalnik je bil razdeljen osebno spremljevalcem otrok na mesečnem dogodku Pravljične rokodelnice. Anketirancem smo zagotovili, da je reševanje ankete anonimno in da se bo rezultate uporabilo za namene pisne naloge za bibliotekarski izpit. Sodelovanje v anketi je bilo prostovoljno.

Pisna anketa nam omogoča zbiranje podatkov o osebnih stališčih in mišljenju, kar je ena od prednosti tovrstne metode. Vprašanja za anketo smo oblikovali vnaprej, kar pomeni, da je omogočena standardizacija raziskovalnega postopka (Ambrožič, 2005).

5.2.2 Zbiranje raziskovalnih podatkov in potek raziskave

V raziskavi je skupno sodelovalo 40 obiskovalcev iz matične enote Radovljica, Knjižnice Blaža Kumerdeja Bled in Knjižnice Bohinjska Bistrica, v katerih se organizirajo dogodki Pravljične rokodelnice. Anketni vzorec je bil priložnosten. K reševanju anketnega vprašalnika smo povabili samo tiste osebe, ki so se med raziskavo udeležile dogodkov Pravljične rokodelnice. Ciljna populacija so bili starši oziroma drugi spremljevalci otrok, prisotni na dogodkih.

Anketni vprašalnik je vseboval skupno 14 vprašanj: devet vprašanj zaprtega tipa, dve vprašanji polodprtega tipa, dve odprti vprašanji in eno demografsko vprašanje. Razdeljevanje vprašalnikov je potekalo od marca do maja 2025, in sicer trikrat mesečno v vsaki izmed sodelujočih knjižnic. Če so anketiranci prišli v obdobju raziskave na dogodek Pravljične rokodelnice večkrat, so vprašalnik izpolnili samo enkrat. Anketiranci so vprašalnik izpolnili pred začetkom pravljичne ure. Za morebitna dodatna pojasnila jim je bila na voljo knjižničarka, ki je dogodek izvajala. Vsi, ki so prejeli vprašalnik, so ga tudi izpolnili.

5.2.3 Rezultati raziskave

Najprej nas je zanimalo, ali so anketiranci in njihovi otroci, ki jih pripeljejo na dogodek Pravljične rokodelnice, člani knjižnice. Izkazalo se je, da je 85 % anketirancev včlanjenih v Knjižnico A. T. Linhartaradovljica, 15 %, pa je takih, ki to niso. 55 % otrok, ki obiskujejo Pravljične rokodelnice, predstavlja člane Knjižnice A. T. Linhartaradovljica, medtem ko 45 % otrok ni včlanjenih v knjižnico (Preglednica 5). Med pregledom anket smo ugotovili, da ni primera, ko ni nihče član knjižnice, torej v vseh primerih je vpisan ali eden od staršev/spremljevalec ali otrok, v nekaterih primerih pa sta vpisana oba, eden od staršev oz. spremljevalec in otrok (25 %).

Preglednica 5: Članstvo anketirancev in njihovih otrok

Ali ste član knjižnice?	Število odgovorov
DA	34
NE	6
Ali je vaš otrok član knjižnice?	Število odgovorov
DA	22
NE	18

V Preglednici 6 lahko vidimo, da večina anketirancev (50 %) projekt razume predvsem kot mesečni dogodek v knjižnici, na katerem knjižničarka pripoveduje pravljico in izvede ustvarjalno dejavnost. To pomeni, da obisk dogodka v živo predstavlja osrednji del njihove izkušnje s projektom. 40 % anketirancev meni, da projekt vključuje oboje – dogodek v knjižnici in ustvarjalni material v ovojnici, ki ga lahko odnesejo domov. To kaže, da skoraj polovica sodelujočih prepoznava projekt kot celovit program – kombinacijo doživetja v knjižnici in dejavnosti doma. Le 10 % anketirancev dojemajo projekt izključno kot mesečno

akcijo za spodbujanje branja z ovojnici. To nakazuje, da je ta vidik projekta manj poudarjen ali manj v ospredju v očeh udeležencev.

Preglednica 6: Pomen projekta Pravljičnih rokodelnic

Kaj za vas pomeni projekt Pravljične rokodelnice?	Število odgovorov
Mesečna akcija za spodbujanje branja (ovojnice z materialom za ustvarjanje na določeno temo, ki so na voljo ves mesec)	4
Mesečni dogodek v knjižnici s pravljico in z ustvarjalno dejavnostjo.	20
Oboje	16

V Preglednici 7 lahko vidimo, da je največ (35 %) anketiranih za projekt izvedelo v letu 2024, 30 % anketiranih je projekt spoznalo v letu 2023 in enak delež v letu 2025. Dve osebi (5 %), vključeni v anketo projekt poznata že od leta 2021, ko ga je knjižnica začela organizirati. Ta podatek kaže na stalno obiskovanje dogodka že od njegove uvedbe ali pa morebitno vključenost v zgodnjo fazo uvedbe projekta.

Preglednica 7: Leto, v katerem so anketiranci izvedeli za projekt

Kdaj ste izvedeli za Pravljične rokodelnice?	Število odgovorov
V letu 2021	2
V letu 2022	0
V letu 2023	12
V letu 2024	14
V letu 2025	12

Največ udeležencev ankete je dogodek Pravljične rokodelnice do anketiranja obiskalo v knjižnici Radovljica (Preglednica 8).

Preglednica 8: Kraj obiska dogodka Pravljične rokodelnice

V kateri knjižnici ste obiskali dogodek Pravljične rokodelnice?	Število odgovorov
Radovljica	18
Bled	8
Bohinjska Bistrica	14

Vprašanje, kaj vam je pri Pravljičnih rokodelnicah najbolj všeč, je omogočalo več odgovorov, kar pomeni, da so anketiranci lahko izbrali vse možnosti, ki so jim ustrezale. Iz Preglednice 9 je razvidno, da je največ anketirancev (38) poudarilo, da jim je najbolj všeč celoten dogodek s pravljico in z ustvarjalno dejavnostjo, kar kaže, da je celostna zasnova Pravljičnih rokodelnic zelo dobro sprejeta ter da udeleženci cenijo povezavo med pripovedovanjem pravljice in

ustvarjalnostjo. Nekateri so posebej poudarili posamezne dele programa: štirje anketiranci so izrazili posebno zadovoljstvo nad ustvarjalno dejavnostjo, dva pa nad pravljico, kar pomeni, da določeni elementi nagovarjajo nekatere obiskovalce tudi ločeno. Dodatna dva odgovora sta bila uvrščena v kategorijo Drugo, kar kaže na obstoj individualnih pogledov, ki jih ni zajela ponujena sestava odgovorov. Pod kategorijo Drugo so anketiranci zapisali: »sodelovanje, ideje za ustvarjanje, ustvarjanje v skupini/druženje«. Ti odgovori nakazujejo, da Pravljične rokodelnice niso le prireditelj z vsebinskimi dejavnostmi, ampak tudi prostori socialnega stika, izmenjave idej in skupnega ustvarjanja, kar pomembno prispeva k pozitivni izkušnji otrok in staršev. Rezultati kažejo, da udeleženci Pravljične rokodelnice doživljajo kot celostno in povezujočo izkušnjo, v kateri se pravljica in ustvarjalnost smiselno prepletata. To potrjuje učinkovitost kombinacije literarnega in ustvarjalnega izražanja pri otrocih. Posamezne preference po posameznih delih programa pa opozarjajo na pomen prilagodljivosti in raznolikosti vsebin.

Preglednica 9: Najbolj priljubljeni vidiki dogodka Pravljičnih rokodelnic

Kaj vam je pri Pravljičnih rokodelnicah najbolj všeč? (Možnih je več odgovorov.)	Število odgovorov
Celoten dogodek s pravljico in z ustvarjalno dejavnostjo.	38
Pravljica.	2
Ustvarjalna dejavnost.	4
Drugo.	2

Preglednica 10 prikazuje aktivnosti anketirancev pred dogodkom in/ali po njem. Zanimalo nas je, koliko obiskovalcev jih pride le na dogodek in koliko obiskovalcev si ob tem sposodi tudi knjige ter ali ovojnico vzamejo spotoma ob obisku knjižnice. To vprašanje je omogočalo več odgovorov, kar pomeni, da so anketiranci lahko izbrali vse trditve, če so zanje veljale.

Preglednica 10: Aktivnosti anketirancev pred dogodkom Pravljične rokodelnice in po njem

Katera trditev velja za vas? (Možnih je več odgovorov.)	Število odgovorov
V knjižnico pridemo na organiziran dogodek Pravljične rokodelnice.	18
Pred dogodkom Pravljične rokodelnice in po njem si tudi izposodimo knjige.	36
Ovojnici Pravljične rokodelnice vzamemo spotoma ob obisku knjižnice.	9
Drugo.	1

Največ anketirancev je navedlo, da si pred dogodkom Pravljične rokodelnice ali po njem izposodijo tudi knjige. To kaže, da projekt učinkovito spodbuja obisk knjižnice ter s tem krepi

tudi bralno kulturo in izposajo gradiva. Nekaj manj anketirancev je odgovorilo, da v knjižnico pridejo posebej na organiziran dogodek Pravljične rokodelnice, kar pomeni, da dogodek služi tudi kot razlog za obisk knjižnice tistih, ki je mogoče sicer ne bi obiskali tako pogosto. Najmanj anketirancev pa je navedlo, da ovojnico z ustvarjalnim materialom vzamejo spotoma ob obisku knjižnice, kar nakazuje, da del uporabnikov vidi projekt kot del redne ponudbe knjižnice, ki jo koristijo priložnostno in samostojno. En anketiranec je izbral možnost Drugo in navedel zelo pozitiven odgovor: »Dogodek je postal stalnica in otroci ne pozabijo ... Hura v knjižnico!«

Rezultati ankete kažejo, da Pravljične rokodelnice poleg dogodka samega pozitivno vplivajo tudi na bralne navade, saj si velika večina sodelujočih ob tej priložnosti tudi izposoja knjige. Hkrati dogodek deluje kot motivator za obisk knjižnice, tj. ciljno ali spontano. To potrjuje, da projekt uspešno združuje kulturno ter vzgojno in informativno funkcijo knjižnice.

V Preglednici 11 vidimo, kako so sodelujoči v anketi odgovorili na vprašanje, kako pomembno je za njih branje otroku doma. Anketiranci so podali naslednje odgovore: 77,5 % anketirancev meni, da je branje otroku doma zelo pomembno. 17,5 % jih ocenjuje, da je pomembno. Samo 5 % anketirancev pa meni, da to ni niti pomembno niti nepomembno oziroma je zanje celo nepomembno.

Rezultati jasno kažejo, da anketiranci ocenjujejo, da je branje otroku doma zelo pomembno. To je spodbuden podatek, saj potrjuje, da je okolje otrok, ki sodelujejo v Pravljičnih rokodelnicah, bralno spodbudno. Le posamezni primeri izražajo nevtralnno ali nizko oceno pomena branja, kar bi lahko predstavljalo priložnost za dodatno ozaveščanje ali spodbujanje skupnega branja.

Preglednica 11: Pomembnost branja otroku doma

Kako pomembno je za vas branje otroku doma?	Število odgovorov
Zelo pomembno.	31
Pomembno.	7
Niti pomembno niti nepomembno.	1
Nepomembno.	1

Z anketno metodo smo želeli pridobiti podatke o pogostosti skupnega branja (Preglednica 12). 60 % anketirancev je odgovorilo, da je branje vsakodnevna rutina, ki jo izpustijo le izjemoma.

To pomeni, da ima več kot polovica staršev oziroma skrbnikov redne, vsakodnevne skupne bralne navade z otrokom. 40 % anketirancev bere večkrat tedensko, a ne vsak dan, kar kaže na precej pogosto, a nekoliko manj dosledno bralno navado. Nihče izmed anketiranih ni izbral zadnjih treh možnosti: »Doma beremo občasno.«, »Doma beremo zelo redko.« ali »Ne beremo.«, kar kaže, da so med sodelujočimi v anketi bralne navade zelo močno prisotne in redne. Rezultati potrjujejo, da anketirane družine večinoma redno berejo z otroki, pri čemer je pri več kot polovici to že ustaljena vsakodnevna rutina. Takšna pogostost branja pomembno prispeva k razvoju jezika, domišljije ter čustvene bližine med starši in otroki. Dejstvo, da ni bilo izbranih odgovorov o občasnem branju, dodatno potrjuje, da se med sodelujočimi v anketi, bralna kultura močno spodbuja.

Preglednica 12: Pogostost skupnega branja

Kako pogosto berete skupaj?	Število odgovorov
Branje je naša vsakodnevna rutina in jo le izjemoma izpustimo.	24
Beremo večkrat tedensko, vendar ne vsak dan.	16
Doma beremo občasno (večkrat mesečno, vendar ne vsak teden).	0
Doma beremo zelo redko.	0
Ne beremo.	0

Z zadnjim odprtim vprašanjem smo želeli izvedeti, ali imajo obiskovalci Pravljičnih rokodelnic kakšne želje za spremembe oziroma druge predloge, ki jih pri projektu pogrešajo. Podanih je bilo le pet odgovorov, ki pa vseeno ponujajo vpogled v doživljanje Pravljičnih rokodelnic:

- »Rokodelnice se mi zdijo super takšne, kot so.« Anketirani izraža popolno zadovoljstvo s trenutno obliko delavnic.
- »Zelo pomemben je človek. Izdelovanje je lahko zanimivo ali manj zanimivo – velja druženje, sodelovanje in vzdušje, ki ga uspemo ustvariti.« Ta odziv poudarja pomen človeškega dejavnika, medosebnega odnosa, skupinskega duha in vzdušja, kar nakazuje, da je za udeležence pomembno več kot le vsebina – cenijo izkušnjo in interakcijo.
- »Vse je super.« Tudi ta kratek odgovor kaže na visoko zadovoljstvo brez potreb po spremembah.
- »Delavnice so odlično organizirane.« Izraženo je zadovoljstvo z organizacijo, kar potrjuje kakovost priprave in izvedbe dogodkov.

- »Da bi imeli glasbo in skupno igranje.« Edini predlog za spremembo oziroma dopolnitev. Anketirani predlaga vključitev glasbe in skupinskih iger, kar nakazuje potrebo po dodatnih senzoričnih in gibalnih vsebinah, ki bi lahko še obogatile izkušnjo.

Večina odzivov anketirancev izraža visoko stopnjo zadovoljstva s projektom, saj štirje izmed petih odgovorov nakazujejo, da so udeleženci s trenutno obliko delavnic zelo zadovoljni. Ena oseba nas pozove k razmisleku o pomenu vzdušja, druga pa predlaga dodatek v obliki glasbe in skupnega igranja. To kaže, da bi bilo smiselno razmisliti o vključevanju dodatnih interaktivnih ali glasbenih vsebin, obenem pa nadaljevati obstoječo dobro prakso, saj osnovna struktura delavnic očitno deluje zelo dobro.

Preglednica 13 prikazuje, koliko otrok starši oz. drugi spremljevalci običajno pripeljejo na dogodek Pravljične rokodelnice. Največ staršev, to je 47,5 %, pripelje po dva otroke, 45 % anketiranih pa pripelje enega otroka. Najmanj anketiranih je odgovorilo, da na dogodek pripeljejo tri otroke, to je 7,5 %.

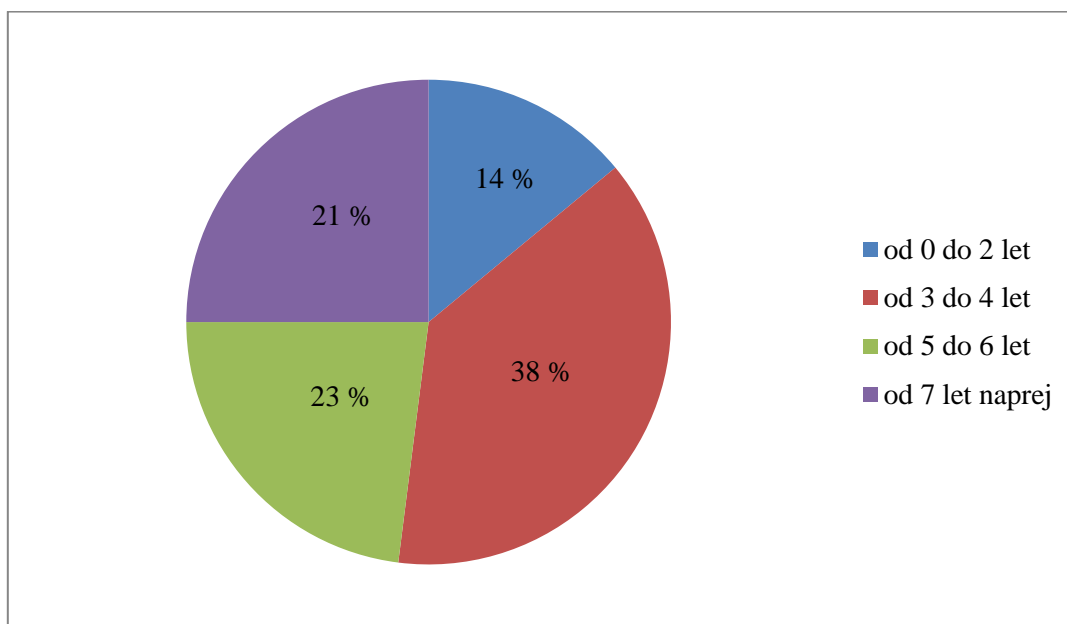
Preglednica 13: Število otrok, ki jih anketiranci pripeljejo na dogodek

Koliko otrok pripeljete na dogodek Pravljične rokodelnice?	Število odgovorov
Enega.	19
Dva.	19
Tri.	3

Pri vprašanju o starosti otrok smo želeli izvedeti, kakšna je povprečna starost otrok, ki pridejo na dogodek Pravljičnih rokodelnic. Iz Slike 7 je razvidno, da največji delež otrok, ki se udeležujejo Pravljičnih rokodelnic, predstavljajo otroci, stari 3 ali 4 leta – teh je kar 38 %. Sledi starostna skupina od 5 do 6 let, ki predstavlja 23 % vseh udeležencev. Skupaj ti skupini zajemata več kot 60 % vseh otrok, kar jasno kaže, da večina obiskovalcev spada v zgodnje predšolsko obdobje.

Na podlagi teh podatkov je smiselno, da se pri načrtovanju vsebin, izbiri materialov in pri oblikovanju navodil za ustvarjalni del pravljicnih rokodelnic posebno pozornost nameni ravno tej starostni skupini. To pomeni, da morajo biti aktivnosti zasnovane tako, da ustrezajo razvojnim zmožnostim mlajših otrok ter omogočajo ustrezno nadgradnjo in prilagoditev za starejše otroke. Navodila naj bodo jasna, preprosta in vizualno privlačna, hkrati pa omogočajo sodelovanje staršev ali skrbnikov, kadar je to potrebno. S tem se zagotavlja večja vključenost

otrok, spodbuja njihova ustvarjalnost in omogoča pozitivna izkušnja, ki je primerna njihovi razvojni stopnji.

Slika 7: Delež otrok po starostnih kategorijah v %, ki obiskujejo Pravljične rokodelnice

Demografski podatki o anketirancih (Preglednica 14 in Preglednica 15) kažejo, da dogodek obiskujejo starši in spremljevalci v aktivni življenjski dobi (27–65 let) ter večinoma ženske (75 %), kar je pričakovano glede na ciljno skupino.

Preglednica 14: Struktura anketirancev glede na starost

Vaša starost	Število odgovorov
Do 18 let	0
Od 19 do 26 let	0
Od 27 do 40 let	20
Od 41 do 65 let	20
Nad 65 let	0

Preglednica 15: Struktura anketirancev glede na spol

Vaš spol	Število odgovorov
Moški	10
Ženski	30

5.3 ANALIZA PODATKOV O OBISKU DOGODKOV PRAVLJIČNIH ROKODELNIC

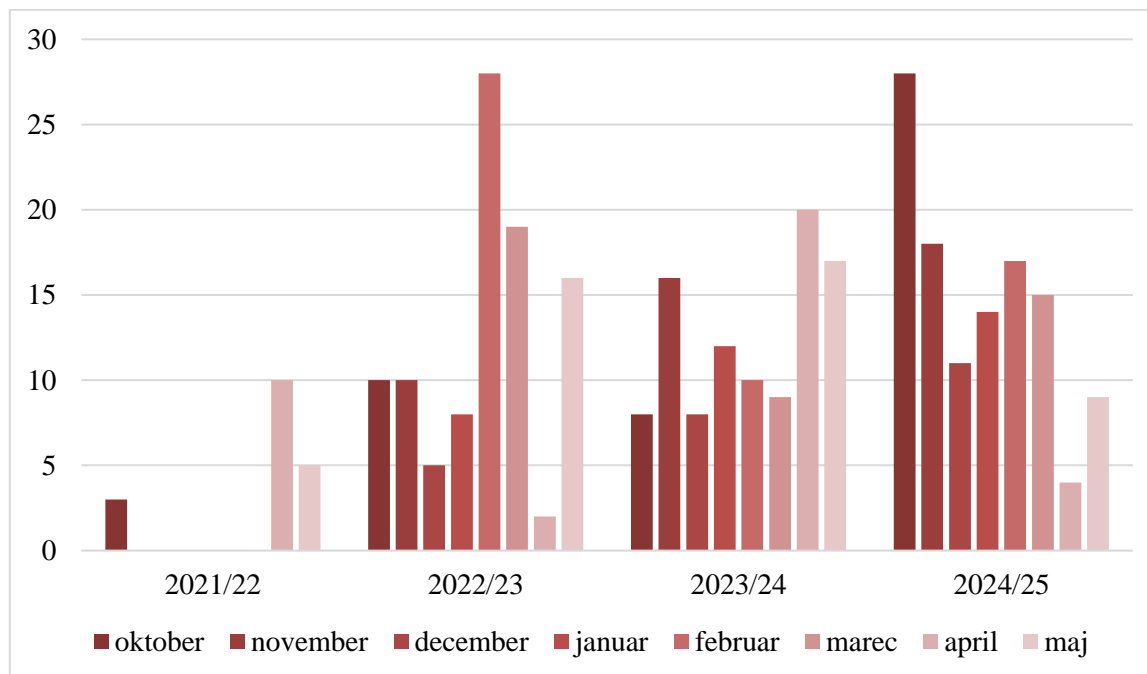
Opravili smo analizo podatkov o obisku dogodkov Pravljične rokodelnice, ki potekajo v treh enotah Knjižnice A. T. Linhartaradovljica. Knjižnica redno evidentira število obiskovalcev posameznih prireditev, kar nam omogoča kvantitativno analizo udeležbe. Čeprav se projekt Pravljične rokodelnice izvaja skozi vse leto, smo se za potrebe evalvacije projekta odločili zajeti obdobje od oktobra do maja, tj. mesece, v katerih potekajo organizirani dogodki v okviru tega projekta. Evalvacijo bomo izvedli z analizo podatkov o obisku dogodkov po posameznih enotah in mesecih, kar nam bo omogočilo vpogled v obiskanost, pogostost sodelovanja in v morebitne trende skozi sezono. Oktober predstavlja začetek novega prireditvenega cikla in zato tudi začetno točko evalvacije.

5.3.1 Dogodek Pravljične rokodelnice v knjižnici v Radovljici

Slika 8 prikazuje število obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic v obdobju štirih sezon, tj. od začetka projekta v letu 2021 do konca sezone v letu 2025. Vsak mesec je prikazan z drugačnim odtenkom rdeče barve. Na prvi dogodek so prišle samo tri osebe. V naslednjih mesecih do aprila je bil dogodek odpovedan, saj je v Sloveniji v oktobru ponovno začelo naraščati število novih okužb z covidom-19 in s tem je bilo uvedenih nekaj ukrepov, ki so vplivali na dogodke v knjižnici A. T. Linhartaradovljica. Javne prireditve so bile sicer dovoljene le v notranjih prostorih, a z obveznim razmikom enega sedeža. Takrat je bilo treba upoštevati stroge PCT-pogoje, omejitve zbiranja oseb in številne preventivne zahteve, ki so močno vplivale na izvajanje dogodkov oziroma prireditev v knjižnicah ter posledično na obisk (Rat, 2021). To je treba upoštevati pri primerjavi podatkov z naslednjimi leti, ko so se razmere postopoma stabilizirale. V sezoni 2021/22 je bilo tako skupaj zaznanih 18 obiskovalcev.

V sezoni 2022/23 se je število obiskovalcev povzpelo na 98. V sezoni 2023/24 je udeležba rahlo zrastle, na 100 obiskovalcev. V zadnjih dveh sezonah (2023/24 in 2024/25) je obisk postal enakomernejši skozi vsak mesec, kar lahko kaže na učinkovitejšo promocijo, boljše prepoznavnost in na uveljavljenost projekta. Povečanje števila obiskovalcev v oktobru in novembru nakazuje, da je začetek šolskega leta ključen trenutek za doseg ciljnega občinstva. Knjižnica opaža, da so bolj vremsko hladni ali vremensko nestabilni meseci bolj obiskani kot toplejši. To je razvidno tudi iz Slike 8. Otroci se v pomladnih in toplejših mesecih bistveno

raje zadržujejo zunaj. V sezoni 2024/25 je bil dosežen najvišji obisk do zdaj, skupaj 116 obiskovalcev. Analiza podatkov o obisku kaže na rast zanimanja za projekt in njegovo uspešno uveljavitev v enoti knjižnice v Radovljici.

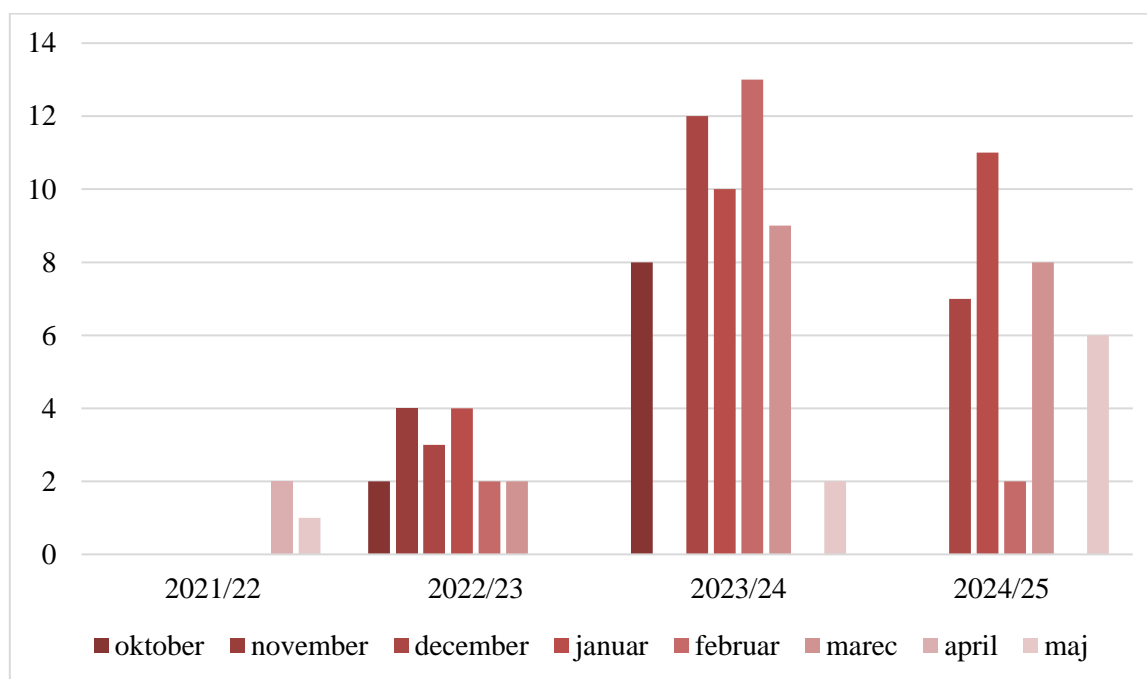
Slika 8: Število obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic v knjižnici enote v Radovljici po mesecih v obdobju 2021–2025

5.3.2 Dogodek Pravljične rokodelnice v Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled

Slika 9 prikazuje število obiskovalcev Pravljičnih rokodelnic v knjižnici enote Bled v obdobju od leta 2021 do leta 2025, razdeljeno po posameznih mesecih od oktobra do maja. Vsak mesec je prikazan z drugačnim odtenkom rdeče barve.

Prva sezona Pravljičnih rokodelnic v enoti knjižnice na Bledu je bila v podobni situaciji kot v enoti knjižnice v Radovljici. Dogodek je bil do aprila odpovedan zaradi ponovnega porasta okužb s covidom-19, kar je prineslo nove ukrepe. Javne prireditve so bile dovoljene le v zaprtih prostorih z razmikom med sedeži, obveznimi PCT-pogoji in z drugimi omejitvami, ki so močno otežile izvedbo dogodkov in zmanjšale obisk. Aprila, ko se je situacija stabilizirala, se je število obiskovalcev povzpelo na 10. Tretja sezona (2023/24) Pravljičnih rokodelnic je bila po številčnosti najbolj obiskana. V naslednji sezoni (2024/25) pa je bilo vidno rahlo zmanjšanje, a še vedno visoka aktivnost. Tako kot v knjižnici enote v Radovljici je tudi v

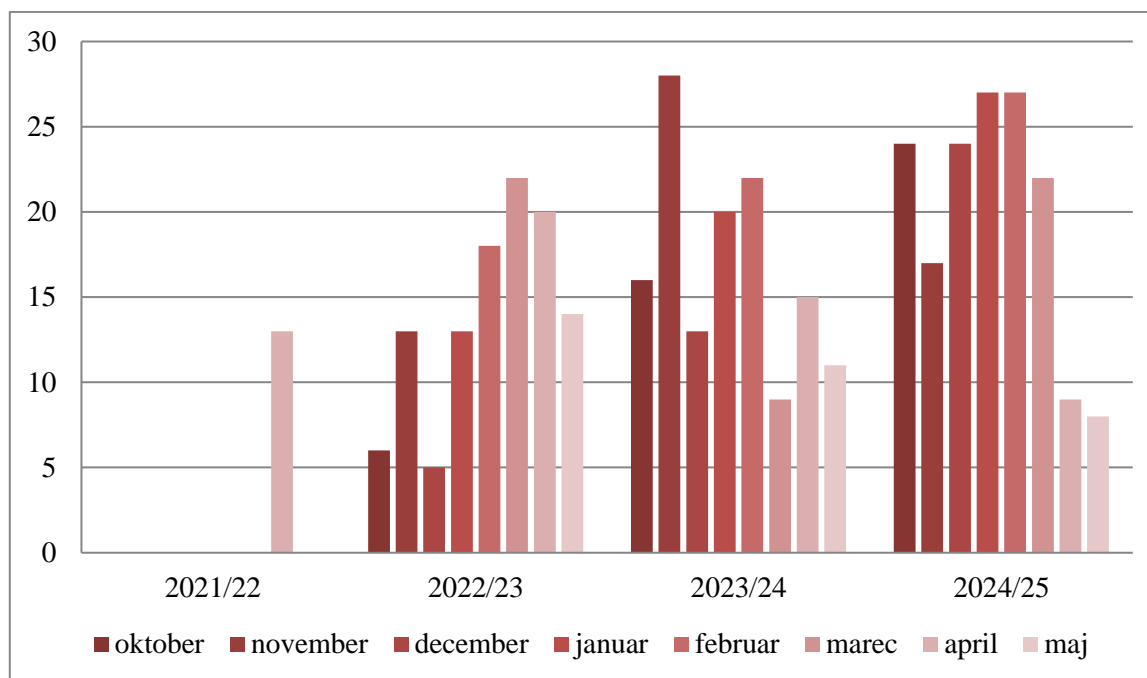
knjižnici enote na Bledu vidno najvišje število obiskovalcev v zimski mesecih (januar, februar, marec), kar je smiselno, ker je več notranjih dejavnosti kot v poletnem času.

Slika 9: Število obiskovalcev dogodka Pravljичnih rokodelnic v knjižnici Blaža Kumerdeja Bled po mesecih v obdobju 2021–2025

5.3.3 Dogodek Pravljичne rokodelnice v Knjižnici Bohinjska Bistrica

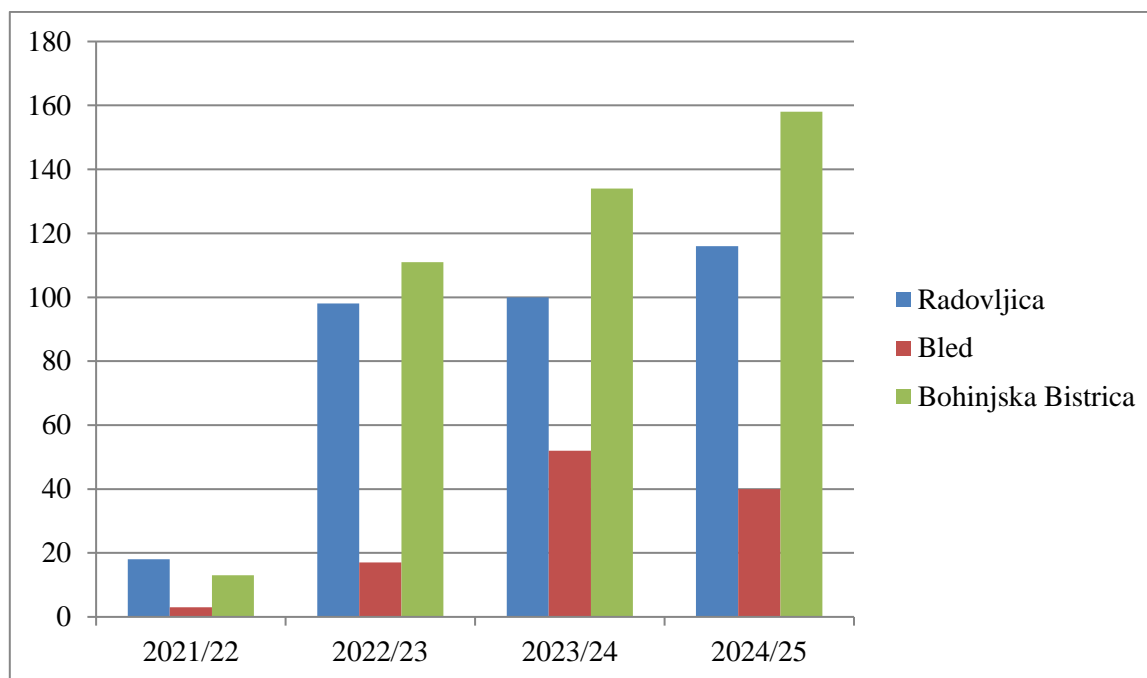
V sezoni 2023/24 in sezoni 2024/25 je knjižnica zabeležila najvišje povprečno število udeležencev, kar kaže na uveljavitev programa in večje zanimanje javnosti. Zimski meseci (november–februar) so najmočnejši po obisku, kar sovpada s časom, ko so notranje dejavnosti bolj obiskane zaradi slabšega vremena zunaj. Spomladanski meseci (marec–maj) kažejo nekoliko manjši, a še vedno stabilen obisk – razmeroma dosleden skozi zadnja tri leta. Slika 10 potrjuje, da program ni le organizacijsko uspešnejši, ampak tudi bolj obiskan, zlasti od leta 2023 naprej.

Slika 10: Število obiskovalcev dogodka Pravljičnih rokodelnic v knjižnici v Bohinjski Bistrici po mesecih v obdobju 2021–2025

5.3.4 Dogodek Pravljične rokodelnice v vseh treh enotah Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica

Iz Slike 11 je razvidno, da je dogodek Pravljične rokodelnice v prvi sezoni pritegnil malo obiskovalcev. Kot prvi in najizrazitejši razlog je ta, da je bila večina dogodkov odpovedana zaradi nastale situacije v povezavi s covidom-19. Kot drugi razlog velja izpostaviti, da vsak nov projekt potrebuje prehodno obdobje za vzpostavitev, prilagoditev in za postopno uveljavitev med ciljnim uporabniki. Tako je prvo sezono projekta dogodka obiskalo 35 oseb, in sicer skupaj v vseh treh enotah knjižnice. Naslednja sezona v letu 2022/23 je bila veliko uspešnejša, saj se je število obiskovalcev povzpelo na 226, kar kaže na najvišji dvig med sezonami. Tretja sezona Pravljičnih rokodelnic (2023/24) je še nekoliko dvignila število obiskovalcev, skupaj na 286, kar je 50 obiskovalcev več kot prejšnjo. V zadnji sezoni (2024/25) projekta pa so vse tri knjižnice skupaj zabeležile 314 obiskovalcev. Iz Slike 11 lahko tudi razberemo, da se je število obiskovalcev vsako naslednjo sezono povečevalo v enoti knjižnice v Radovljici in v enoti knjižnice v Bohinjski Bistrici. To pa ne velja za enoto knjižnice na Bledu, saj je bilo v zadnji sezoni Pravljičnih rokodelnic osem obiskovalcev manj kot v prejšnji sezoni (2023/24).

Slika 11: Število obiskovalcev v posamezni sezoni v obdobju 2021–2025 v knjižnici v Radovljici, Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled in knjižnici v Bohinjski Bistrici

6 RAZPRAVA Z ZAKLJUČKI

Projekt Pravljične rokodelnice je eden izmed veliko projektov, namenjenih spodbujanju branja in kakovostnega preživljanja prostega časa v knjižnici in tudi doma. Njegova dodana vrednost je predvsem v tem, da združuje vse gorenjske splošne knjižnice: Knjižnico A. T. Linhartarja Radovljica, Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka, Knjižnico dr. Toneta Pretnarja Tržič, Mestno knjižnico Kranj in Občinsko knjižnico Jesenice. To pomeni, da se delo porazdeli med vsemi petimi knjižnicami. Vsaka knjižnica je dvakrat v celotni sezoni odgovorna za pripravo ideje in navodil za izdelavo izdelka. Glede na to, da so v anketi vse sodelujoče knjižnice odgovorile, da za ta koraka v pripravi projekta potrebujejo zmeren ali velik časovni vložek, je zato porazdelitev dela med knjižnicami velika časovna in organizacijska prednost.

V vseh sodelujočih gorenjskih knjižnicah projekt v osnovi poteka na isti način. Obiskovalcem (v Mestni knjižnici Kranj samo članom) so na voljo ovojnice Pravljične rokodelnice z ustvarjalnim materialom in navodila za izdelavo izdelka. Poleg tega projekt spodbuja izposajo izpostavljenih kakovostnih slikanic. Nosilci projekta Pravljične Rokodelnice so v anketi podali mnenje, da projekt pozitivno spodbuja skupno branje, le 20 % nosilcev projekta pa

meni, da ima projekt delni vpliv na pozitivno spodbujane skupnega branja. Rezultat ankete odraža kakovostno delo in predanost, kar potrjuje strokovno usmeritev knjižnice. Večina knjižnic, vključenih v projekt, ima jasne namene, zakaj projekt izvaja. Izstopa tudi ocena odziva obiskovalcev, saj je anketa pokazala, da kar 80 % nosilcev projekta meni, da je odziv obiskovalcev odličen.

Najbolj izrazita razlika med sodelujočimi knjižnicami, ki organizirajo Pravljične rokodelnice je v tem, da je Knjižnica A. T. Linhartova edina, ki organizira dogodek Pravljične rokodelnice. Dogodek se je med obiskovalci izkazal za dobro sprejetega, saj je anketna raziskava pokazala, da so obiskovalci zadovoljni z izvedbo dogodka. Dogodek dosega svoj osnovni namen, tj. spodbujanje bralne kulture pri otrocih in družinah. Ena izmed zelo pozitivnih stvari je tudi ta, da so izvajalci pravljirnega dogodka zgled oziroma model pravljirnca, kar bi bilo lahko nekaterim staršem v izziv, da poskusijo izpeljati podobno pravljirno uro tudi v domačem okolju.

Velika večina anketirancev (85 %) je članov knjižnice, prav tako je več kot polovica otrok (55 %) včlanjena, kar kaže na dobro povezanost obiskovalcev z lokalno knjižnično mrežo. V nobenem primeru dogodka ne obiskujejo osebe, ki ne bi bile nikakor povezane s knjižnico – vsaj en družinski član je vedno član knjižnice. Dogodki Pravljičnih rokodelnic so prepoznani kot celostna izkušnja: 50 % udeležencev jih vidi kot mesečne dogodke z zgodbo in ustvarjalnostjo, 40 % kot kombinacijo dogodka in ustvarjalnega materiala za domov, kar kaže na uspešnost večplastnega pristopa. Projekt spodbuja tudi izposojanje gradiva: kar 90 % udeležencev si ob tej priložnosti izposodi knjige, kar potrjuje vpliv dogodka na bralne navade. Podatki o pogostosti skupnega branja doma so zelo spodbudni: 60 % udeležencev bere z otroki vsak dan, 40 % večkrat tedensko. Kar 95 % anketirancev meni, da je branje otroku pomembno ali zelo pomembno, kar dodatno potrjuje, da so dogodki umeščeni v bralno okolje, v katerem se skupno branje še dodatno spodbuja. Otroci, ki se dogodkov udeležujejo, pretežno spadajo v starostno kategorijo med tri in šest let, kar je pomemben podatek za nadaljnje načrtovanje vsebin, ki morajo biti razvojno ustrezne in prilagojene tej starostni kategoriji.

Odgovori na odprti vprašanji ponujajo dragocen vpogled: udeleženci poudarjajo pomen druženja, vzdušja in kakovostne izvedbe dogodkov. Po predlogih obiskovalcev bi nadaljnji

razvoj dogodka lahko vključeval dodatne senzorične in interaktivne vsebine, ob tem pa ohranil že uveljavljeno strukturo, ki se je izkazala za učinkovito.

Dogodek Pravljične rokodelnice se je v knjižnici v Radovljici in knjižnici v Bohinjski Bistrici zelo dobro uveljavil, saj se število obiskovalcev iz sezone v sezono povečuje. Obe enoti izkazujeta stabilno rast zanimanja in dosegata visoko stopnjo udeležbe. Ena izmed mogočih razlag za uspešen začetek projekta v drugi sezoni je tudi družbeno ozadje po pandemiji. Ljudje so si po daljšem obdobju omejitev želeli več medosebnega stika, svobode in kakovostno preživetega prostega časa. Veliko jih je želelo izkoristiti priložnosti za druženje, preden bi mogoče znova prišlo do novih omejitev. Takšno okolje je bilo za dogodek Pravljičnih rokodelnic zelo ugodno, saj je hitro zaživel in pritegnil obiskovalce. Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled pri tem nekoliko odstopa, saj je v zadnji sezoni zaznala manjši obisk v primerjavi s prejšnjo. Prav tako po številu udeležencev zaostaja za preostalima knjižnicama, kar nakazuje potrebo po dodatni promociji ali prilagoditvi izvedbe dogodka Pravljične rokodelnice v tej enoti.

Glede na to, da so rezultati analize podatkov o obisku dogodkov pokazali upad števila njihovih obiskovalcev v poletnih mesecih, bi bilo smiselno, da knjižnica preuči možnosti izvajanja dogodka na prostem, kar pomeni zagotoviti primeren in senčen prostor v bližini knjižnice ter omogočiti možnost postavitve nekega delovnega prostora. Iz prakse dela, knjižnica potrjuje, da bi bil drugačen in zunanji prostor lahko privlačnejši za obiskovalce, predvsem za otroke.

Pri obravnavi teme se odpira vprašanje, kako spodbuditi družinsko branje pri tistih družinah, ki knjižnice sploh ne obiskujejo. Ena izmed možnosti je, da knjižničarka v okviru rednih roditeljskih sestankov starše seznanja s pomembnostjo družinskega branja, z obstoječimi in načrtovanimi projekti v knjižnici ter jih hkrati povabi k sodelovanju. Tak pristop bi lahko prispeval k večji prepoznavnosti programov in posledično k večji vključenosti družin v bralno kulturo ter okrepil sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami.

Projekt je priložnost za spodbujanje medgeneracijskega druženja. Knjižnica, kot organizatorica mesečnega dogodka Pravljične rokodelnice opaža, da otroci, zlasti mlajši, pri izvedbi ustvarjalnih dejavnosti potrebujejo dodatno pomoč. Vključitev upokojenec, ki bi jih

tovrstni dogodki zanimali, bi lahko zagotovila potrebno podporo ter hkrati prispevala h krepitvi medgeneracijskih povezav in k izmenjavi izkušenj med različnimi starostnimi skupinami.

Rezultati in zaključki raziskave bodo uporabni za vse gorenjske knjižnice, ki so vključene v projekt Pravljičnih rokodelnic. Prav tako pa bodo lahko rezultate uporabile tudi druge knjižnice, ki bi želele organizirati podoben projekt. Predstavljena raziskava služi kot primer dobre prakse na področju organizacije dela, pri čemer izpostavlja učinkovit model sodelovanja ter enakomerne razporeditve nalog med vse sodelujoče deležnike.

Možnosti za nadaljnje raziskovanje ostajajo odprte. Če bi v projekt vključili upokojence, predlagamo raziskavo o vplivu projekta na krepitev skupnosti in medgeneracijskega sodelovanja. Raziskava pa je pokazala, da obstajajo tudi možnosti za nadgradnjo projekta. Dogodek Pravljične rokodelnice obiskujejo otroci, ki spadajo v različne starostne kategorije, zato bi kot drugi predlog nadaljnjega raziskovanja dodali raziskavo o vlogi knjižničarja kot neformalnega pedagoga in mentorja za spodbujanje bralne pismenosti.

7 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

- Ambrožič, M. (2005). Anketna metoda. V A. Šauperl (ur.), *Raziskovalne metode v bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjigarstvu* (str. 23–52). Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.
- BibSiSt – *statistični podatki o knjižnicah za raziskovalce*. (2023). Narodna in univerzitetna knjižnica. <https://bibsist.si/Podatki-za-raziskovalce>
- Gerčar, J., Kovač, M., Blatnik, A. in Rugelj, S. (2024). *Knjiga in bralci VII: bralna kultura in nakupovanje knjig v Sloveniji v letu 2024*. UMco.
- Haramija, D. (2017). Razvijanje družinske pismenosti *V Objemu besed: priročnik za starše*. Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- IFLA-smernice za knjižnične storitve za otroke, stare od 0 do 18 let* (2018). International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/libraries-for-children-and-ya/publications/ifla-guidelines-for-library-services-to-children_aged-0-18-sl.pdf
- Jamnik, T. (2009). Družinsko branje in knjižnica. *Otrok in knjiga*, 36(75), 70–75. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-06ADC80J>

- Knaflič, L. (2022). *Družinsko branje*. Knjižnica Tržič. <https://www.knjiznica-trzic.si/wp-content/uploads/2022/09/Druzinsko-branje-dr.-Livija-Knaflc%CC%8C.pdf>
- Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka (2022). *Pravljične rokodelnice: klepetavi snežak* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=gVikNkKSpN4&list=PLDxY1sW-PSZUaEPr1HR1cmf9KC7YkK65L&index=7>
- Kociubuk, J., Campana, K., Mills, J. E., Mills, J. G., in Garrison, K. (2025). Social-emotional learning in infant and toddler storytimes: family-focused approaches and strategies. *Social and Emotional Learning Research Practice and Policy*, 5, 100094. <https://doi.org/10.1016/j.sel.2025.100094>
- Kovač, M. (2020). *Berem, da se poberem: 10 razlogov za branje knjig v digitalnih časih*. Mladinska knjiga.
- Mak, H. W., in Fancourt, D. (2020). Reading for pleasure in childhood and adolescent healthy behaviours: Longitudinal associations using the Millennium Cohort Study. *Preventive Medicine*, 130. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2019.105889>
- Marjanovič Umek, L. (2018). Družinsko branje kot socialni kontekst za razvoj in učenje otrok. *Vzgoja in izobraževanje*, 49(3-4), 62–65. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-7BZMEIX3>
- Marjanovič Umek, L., Fekonja, U., in Hacin Beyazoglu, K. (2022). *Skupno branje odraslih in otrok: Otrokov vstop v svet domišljije, čustev, besed in zgodb*. Mladinska knjiga.
- Mlakar, I. (2009). Pomen knjižnice pri spodbujanju družinskega branja. *Otrok in knjiga*, 36(75), 76–82. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-0PYDXHEB>
- Rat, D. (4. 11. 2021). *Izjemen porast okužb, vse več hospitaliziranih*. RTV Slovenija. <https://radiomaribor.rtv slo.si/clanek/novice/izjemen-porast-okuzb-vse-vec-hospitaliziranih/599902>
- Suggate, S. P., Karle, V. L., Kipfelsberger, T. in Stoeger, H. (2023). The effect of fine motor skills, handwriting, and typing on reading development. *Journal of Experimental Child Psychology*, 232, 105674. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2023.105674>
- Štrukelj, A (2023). Branje za užitek, branje za zdravje. V N. Žalec (ur.), *Podobe branja: umeščanje branja v izobraževanje odraslih* (str. 52–59). Andragoški center Slovenije.
- Vilar, P. (2017). *Proaktivna splošna knjižnica za bralno pismenost in bralno kulturo*. Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik za nosilce projekta Pravljičnih rokodelnic

Pozdravljeni!

Moje ime je Greta Višček in opravljam bibliotekarski izpit. Anketa predstavlja del moje zaključne naloge, s katero želim narediti evalvacijo skupnega projekta gorenjskih splošnih knjižnic Pravljične rokodelnice. Anketni vprašalnik vam bo vzel približno pet minut za reševanje.

Hvala za vaše sodelovanje.

1. Na kratko opišite, kako se lotite izvedbe projekta v mesecu, ko je vaša knjižnica na vrsti za pripravo ovojnice. Opišite potek od priprave do sklenitve mesečne akcije.

2. Koliko oseb je vključenih v izvajanje projekta?

- Ena.
- Dve.
- Tri ali več.

3. Kako velik se vam zdi časovni vložek za izvedbo projekta?

	Ne izvajamo	Zelo majhen	Majhen	Zmeren	Velik	Zelo velik
Iskanje idej za temo/ izdelek	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Izdelava navodil	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priprava ovojnic	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priprava kotička/prostora	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Izbor slikanic	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priprava paketkov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Promocija	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Prostor, namenjen Pravljičnim rokodelnicam:

- je vedno isti.
- ni vedno isti.

5. Kje je prostor, ki je namenjen Pravljičnim rokodelnicam, v knjižnici?

Prostor: npr. na otroškem oddelku, pri izposojevalnem pultu, v čitalnici ... Projekta ne izvajamo.

Škofja Loka

Gorenja vas

Poljane

Trata

Železniki

Žiri

Sovodenj

6. Kje lahko otroci naredijo izdelek? (Velja za enote, ki projekt izvajajo.)

Doma Kadar koli v knjižnici, v kateri so na voljo: miza, stol, škarje. V knjižnici, v sklopu otroškega mesečnega dogodka.

Škofja Loka

Gorenja vas

Poljane

Trata

Železniki

Žiri

Sovodenj

7. V preglednico vpišite število ovojnic, ki ste jih pripravili v zadnjih osmih mesecih, in število ovojnic, ki so v posameznem mesecu ostale neporabljene. (Navedite skupno število za vse enote.)

Število pripravljenih ovojnic   Število ovojnic, ki so ostale neporabljene

November

December

Januar

Februar

Marec

April

Maj

8. Ali ovojnice, ki so ostale neporabljene, uporabite za druge priložnosti? Če da, za katere?

9. Na kateri način spodbujate in promovirate projekt?

- S promocijskimi letaki.
- S plakati v knjižnici.
- Ustno v knjižnici, kadar predvidimo, da bi uporabnika utegnilo zanimati.
- Na spletni strani knjižnice.
- Instagram.
- Facebook.
- Prek Cobissa – splošna obvestila uporabnikom.

10. Ali menite, da projekt pozitivno vpliva na spodbujanje skupnega branja?

- Da.
- Delno.
- Ne.

11. Kako ocenjujete uspešnost projekta v vaši knjižnici?

- Odlično.
- Zelo dobro.
- Dobro.
- Slabo.
- Zelo slabo.

12. Kako ocenjujete odziv obiskovalcev?

- Odličen.
- Zelo dober.
- Dober.
- Slab.
- Zelo slab.

13. Kako bi ocenili sodelovanje med knjižnicami v okviru projekta?

- Odlično.
- Zelo dobro.
- Dobro.
- Slabo.
- Zelo slabo.

14. Kaj bi spremenili ali dodali pri izvedbi naslednje ponovitve projekta?

15. Ali je še kaj, kar bi želeli izpostaviti ali deliti glede projekta?

Odgovorili ste na vsa vprašanja v tej anketi. Hvala za sodelovanje.

Priloga 2: Anketni vprašalnik za obiskovalce dogodka Pravljičnih rokodelnic

Spoštovani«!

Sem Greta Višček in s krajšim vprašalnikom želim ugotoviti, kako starši/skrbniki razumete projekt Pravljičnih rokodelnic. Reševanje anketnega vprašalnika je anonimno. Rezultati bodo predstavljeni v pisni nalogi za bibliotekarski izpit, hkrati pa jih bomo uporabili tudi za morebitne izboljšave projekta.

1. Ali ste član knjižnice?

- Da.
- Ne.

2. Ali je vaš otrok član knjižnice?

- Da.
- Ne.

3. Kaj za vas pomeni projekt Pravljične rokodelnice?

- Mesečna akcija za spodbujanje branja (ovojnice z materialom za ustvarjanje na določeno temo, ki so na voljo ves mesec).
- Mesečni dogodek v knjižnici s pravljico in z ustvarjalno dejavnostjo.
- Oboje.

4. Kdaj ste izvedeli za Pravljične rokodelnice?

- V letu 2021.
- V letu 2022.
- V letu 2023.
- V letu 2024.
- V letu 2025.

5. V kateri knjižnici ste obiskali dogodek Pravljične rokodelnice?

- Radovljica.
- Bled.
- Bohinjska Bistrica.

6. Kaj vam je pri Pravljičnih rokodelnicah najbolj všeč?

- Celoten dogodek s pravljico in z ustvarjalno dejavnostjo.
- Pravljična.
- Ustvarjalna dejavnost.
- Drugo: _____

7. Katera trditev velja za vas? Možnih je več odgovorov.

- V knjižnico pridemo na organiziran dogodek Pravljične rokodelnice.
- Pred dogodkom Pravljične rokodelnice in po njem si tudi izposodimo knjige.
- Ovojnico Pravljične rokodelnice vzamemo spotoma ob obisku knjižnice.
- Drugo: _____

8. Kako pomembno je za vas branje otroku doma? (Lahko jim berejo starši, starejši sestre in bratje, stari starši ali drugi odrasli, ki so blizu družini.)

- Zelo pomembno.
- Pomembno.
- Niti pomembno niti nepomembno.
- Nepomembno.

9. Kako pogosto doma berete skupaj?

- Branje je naša vsakodnevna rutina in jo le izjemoma izpustimo.
- Beremo večkrat tedensko, vendar ne vsak dan.
- Doma beremo občasno (večkrat mesečno, vendar ne vsak teden).
- Doma beremo zelo redko.
- Ne beremo.

10. Ali bi kaj spremenili ali dodali? Prosim, napišite.

11. Koliko otrok pripeljete na dogodek Pravljične rokodelnice?

12. Prosimo, označite starostno kategorijo otrok.

	Od 0 do 2 let	Od 3 let do 4 let	Od 5 let do 6 let	Od 7 let naprej
Prvi otrok				
Drugi otrok				
Tretji otrok				
Četrty otrok				

13. Vaša starost

- Do 18 let
- Od 19 do 26 let
- Od 27 do 40 let
- Od 41 do 65 let
- Nad 65 let

14. Vaš spol

- Moški
- Ženski

Priloga 3: Primer plakata Pravljične rokodelnice

Pravljične ROKODELNICE

LISIČKA

V MESECU FEBRUARJU

vabljeni k izdelovanju lisičk.

Fotografijo izdelka za objavo nam lahko pošljete ali ga prinesete na razstavo v knjižnico.

Pravljične rokodelnice so skupni projekt gorenjskih splošnih knjižnic. Ustvarjalni kotički, kjer starši in otroci skupaj prebirate knjige in ustvarjate, omogočajo kvalitetno preživljanje prostega časa v knjižnici. Poleg branja in poslušanja otroci razvijajo domišljijo in urijo fino motoriko. Gorenjski knjižničarji, ki mesečno pripravljamo rokodelnice, vam želimo prijetne ustvarjalne urice pri druženju v knjižnici in tudi doma.

KNJIŽNICA DR. TONETA PRETNARJA

KNJIŽNICA A. T. LINHARTA RADOVLJICA
Dom tisočerič zgodb

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA SKOČJALOKA

Občinska knjižnica Jesenice

MESTNA knjižnica KRANJ

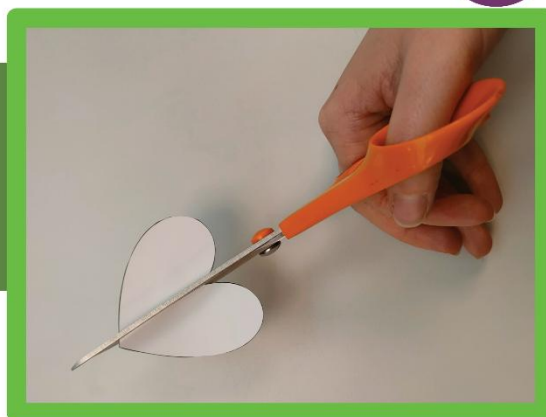
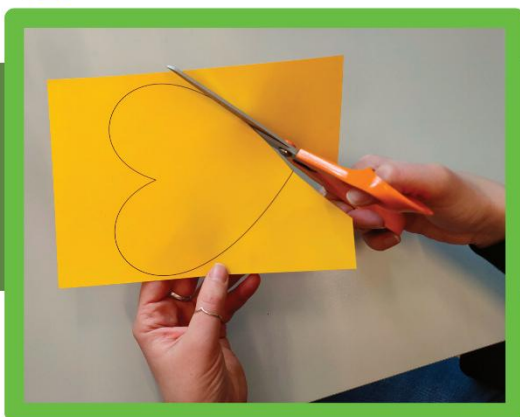
Priloga 4: Primer navodil Pravljičnih rokodelnic

Fotografijo izdelka za objavo nam lanko pošljete ali ga prinesete na razstavo v knjižnico.

1

Izreži srce iz barvne šablone in največje srce na beli šabloni ter belega prereži na pol.

Pravljične rokodelnice so skupni projekt gorenjskih splošnih knjižnic. Ustvarjalni kotički, kjer starši in otroci skupaj prebirate knjige in ustvarjate, omogočajo kvalitetno preživljanje prostega časa v knjižnici. Poleg branja in poslušanja otroci razvijajo domišljijo in urijo fino motoriko. Gorenjski knjižničarji, ki mesečno pripravljamo rokodelnice, vam želimo prijetne ustvarjalne urice pri druženju v knjižnici in tudi doma.

MESTNA knjižnica KRANJ

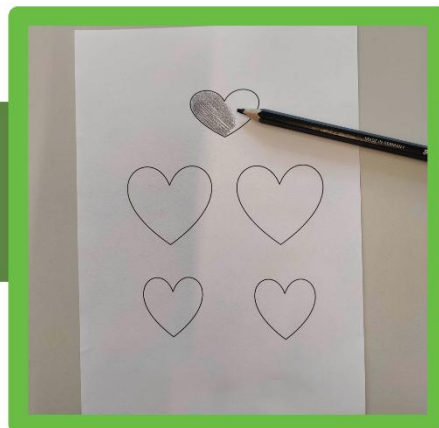
2

Polovici belega srca prilepi na največje srce, kot prikazuje fotografija.

3

Pobarvaj srce brez para na beli šabloni iz katerega bo nastal smrček.

4

Poljubno pobarvaj preostale srčke na belem papirju ter jih izreži.

5

Iz izrezanih src nalepi ušesa in smrček.

6

Lisički nariši še oči.

